

Zdravíme paní
B. JANDOVOU,
Illinois

50 centů

TELEFONY:
(708) 749-1891
(708) 749-1898

6426 WEST
CERMAK ROAD
BERWYN, IL.
60402

(USPS 002670)

DENNÍ HLASATEL

THE OLDEST CZECHOSLOVAK DAILY NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

Czechoslovak Daily Herald

VOL. XCVIV

SECOND CLASS
POSTAGE PAID AT
BERWYN, ILLINOIS

Established 1891

ČTVRTEK 28. ČERVNA 1990 - Čís. 47

THURSDAY, JUNE 28, 1990

Mezinárodní terorismus vážným problémem.

P. Brod - rfe

Jednou ze změn, vnesených do sovětské zahraniční politiky po nástupu Michaila Gorbačova do nejvyšších funkcí, je změna postoje k mezinárodnímu terorismu. V sedmdesátých letech, kdy se terorismus stal vážným jevem na mezinárodní scéně, zastával vůči němu Sovětský svaz dvojaké stanovisko. Ideologicky ho většinou odsuzoval, přičemž vycházel z marxistické téze, že individuální teror nemůže změnit společenské poměry a odvádí pozornost od nutnosti masového třídního boje, ale zároveň v mnoha případech teroristické útoky přinejmenším omlouval tím, že jejich pachatele řadil k bojovníkům národně-osvobozenecých hnutí. Na neoficiální rovině pak zvláště prostřednictvím státní bezpečnosti KGB a spojeneckých zemí některá hnutí, používající teroristické prostředky, přímo podporoval, ať už dodávkami výzbroje a penězi, či logistickou podporou a poskytováním výcvikových možností. Jen namátkou jmenujme takové příjemce Brežněvovy pomoci, jako jsou palestinská teroristická skupina zvaná

Pokračování na str. 3

ČSFR

oči exilového ekonoma (2.)

O akciových společnostech

Prof. Milan Zelený

Akciové společnosti se dnes staly zaklínadlem nejen prodavačů novin a pamfletů, ale i kapitánů státu. Zdá se, že si myslíme, že akciové společnosti přivedou na svět volný trh, způsobí podnikání a podnikatelství a vyřeší mnohé ze složitých problémů přechodu.

Omyl. Akciové společnosti samy o sobě nic nepřivodí a nezpůsobí (kromě chaosu a rozpaků), protože jsou následkem a ne příčinou vyspělé a vyzralé funkce volného trhu. Akciové společnosti jsou instituce volným trhem vyvolané, ne volný trh způsobující. Jestliže u nás žádný trh neexistuje - natož volný - pak akciové společnosti jej k životu neprobudí. Primární je volný trh a až jeho úspěšné funkce a růst si v určitém stadiu vynucuje vznik druhotných podpůrných trhů s akciemi a cennými papíry - ne opačně.

Ani v dnešním vyspělém trhu v USA nejsou nové podniky zakládány vydáváním akcií; nikdo by si je přece nekoupil. Nové podniky vznikají na základě myšlenky spojené s partnerským, soukromým a rodinným

Pokrač. na str. 2

Líbezný zvonek češtiny.

-rfe-

"HONZO!" ozvalo se mi za zády, když jsem vyjel po pohyblivých schodech metra, abych učinil první nesmělé krůčky po Václavském náměstí. Prudce jsem se otočil, protože když se v uplynulých jednadvaceti letech někde zčista jasná toto jméno ozvalo, věděl jsem, že patří jedině mě. Měl jsem na "Honzu" prostě monopol všude, všude, kde se nehovořilo mou mateřštinou a to bylo skutečně všude - v Barceloně, Paříži, v Saint Tropez, v Brugách nebo v Utrechtu. Zvolání těchto pěti písmenek bylo vždycky jenom výsledkem náhodného setkání, protože i na tom nejnemožnějším místě světa zaručeně potkáte známého.

"Honzo!!!", zaznělo znovu, tentokrátě úpěnlivě a já si uvědomil, že jde o ženský hlas, patřící pohledné blondýnce. A vmžiku jsem se na vlastní oči přesvědčil, že to oslovení bylo naléhavě adresované jinému Honzovi, pětiletému Honzíčkovi, který se rozhodl, že vykročí do světa úplně jiným směrem, než jakým si přála jeho maminka. Dostal za to něžný políček, takže jsem se chytil za tvář. Ten mateřský pohledek

Pokračování na str. 4

DŘÍVĚJŠÍ ŠÉF STRANY V ČESKOSLOVENSKU U SOUDU -

Miroslav Štěpán, dřívější šéf komunistické strany v Praze, sedí mezi stráží před soudním přelíčením. Štěpán je obžalován ze zneužití moci, když na podzim nařídil policii, aby rozehnala demonstranty

Sdělovací prostředky Spojených států ignorují výzkum veřejného mínění proti Castrovi.

Reed Irvine a Joseph C. Goulden.

"El Soll" provinční mexické noviny, přetrumfily media Spojených států činem, který je vůbec prvním výzkumem veřejného mínění provedeným uvnitř Kuby Fidel Castra. Američtí reportéři ignorují nálezy Mexičanů, které ukazují, že dvě třetiny kubánských lidí mají podivný pocit: cítí, že Castro přeměnil jejich ostrov v diktaturu. Stejně procento ukazuje, že chtějí "zoufale odejít". Považováno dle profesionálních standardů, výzkum veřejného mínění nebyl vědecký, ale podporuje zprávy, že Castrův vliv na respekt jeho spoluobčanů k němu dramaticky upadl v třicátém prvním roce jeho revoluce a vlády. Popírá také přesnost toho, co se říká američanům v hlavních zdrojích sdělovacích prostředků. Tak na příklad korespondent El Rabel měl 30. března na "Nočních zprávách NBC" pořad na jehož programu byla Kuba. Po televizním interview s několika studenty, Rabel prohlásil: "Počet Kubánců oddaných Castrovi daleko předčí množství jeho protivníků".

Rabel provedl svůj výzkum tím, že přinesl kameramany na universitu Havany (Castro je třída z roku 1950), shromáždil je kolem sebe a začal se jich vyptávat co soudí o revoluci. Domníváme se, že toto je velmi špatná metoda ve vybírání vzorků pro měření veřejného mínění v zemi, kde je všudepřítomná tajné policie a blokové výbory. Nebylo tedy vůbec žádným překvapením, že všechny interview vyzněly jednostranně pro Castra. Jeden upřímný student prohlásil: "Máme

Pokračování na str. 4

kapitálem, rozšířeným bankovními úvěry (je-li ta myšlenka opravdu dobrá). Teprve po dlouhodobých úspěších a veřejném rozpoznání takové soukromé firmy (často po 5-10 letech) mohou vlastníci nabídnout své akcie veřejnosti (existuje-li ovšem veřejný trh akcií). Tím daná firma přestává být soukromou a stává se firmou veřejnou. Tzv. akciové vlastnictví, o kterém se u nás tak nezasvěceně mluví, není vůbec vlastnictvím soukromým, ale vlastnictvím veřejným; tedy někde na poli cesty mezi vlastnictvím státním a vlastnictvím vskutku soukromým. Rád bych použil u nás tolik oblíbeného přístupu metaforického. Akciové společnosti jsou něco jako pánské šle. Jak ta dotyčná pánská ekonomika roste a kypí a hrozí překypěním, je často třeba vyměnit úzké opasky za pořádné kšandy. To, že vypasení páni nosí většinou kšandy, přece neznamena, že kšandy jsou příčinou jejich vypasnosti. Byl tedy na pětku studentův návrh, abychom na zchudlé hubeňoury navěsili kšandy a čekali, až nám tito do nich pěkně vykypí.

Ono to vlastně chce jen číst. V publikaci Moderná japonská organizácia a rozhodovanie (Ústav marxizmu-leninizmu ÚV KSČ Bratislava 1987) čtu na straně 423: "Goldsmithové údaje tak v prvom rade ukazujú, že vydávanie nových účastín prostredníctvom kapitálových trhov nie je hlavným zdrojom príjmov a financií pre žiadne priemyselné vyspelé hospodárstvo". Toto je samozřejmě pravda a když si to přečtete ještě jednou, uvidíte, že jde o soud zcela kategorický a konečný. Američan Ray Goldsmith tento závěr učinil již v roce 1969.

I když je neuvěřitelné, že by naši přední "ekonomové" o zastaralosti a úpadku veřejného akciového vlastnictví nevěděli, přesto neuškodí několik přímých citátů z nedávné práce Michaela C. Jensea, předního amerického odborníka ve finanční ekonomice: "Veřejně vlastněná akciová společnost, hlavní motor hospodářského vývoje ve Spojených státech po více než století, dnes přežila svoji užitečnost v mnoha ekonomických sektorech a vstupuje do svého zatmění". A dále. "Nové organizace vznikají na jejím místě - organizace, které zůstávají akciovou společností svojí formou, ale nemají žádné veřejné akcionáře, nejsou na seznamu a jejich akcie nejsou nabízeny na organizovaných burzách". A ještě dále: "Tím, že řeší centrální slabost veřejné akciové společnosti - konflikt mezi vlastníky a manažery ohledně kontroly a užití podnikových zdrojů - tyto nové organizace zaznamenávají pozoruhodná zlepšení v operační efektivnosti, zaměstnanecké produktivitě a hodnotě akciových podílů".

Ještě rozhodněji se vyjadřuje Jay O. Light, v téže publikaci: "Poslední podíl veřejně směnitelných běžných akcií vlastněných individuálním investorem bude prodán v roce 2003, jestliže se nynější trendy udrží. Do konce tohoto století se dnešní primát veřejného vlastnictví akcií ve Spojených státech v podstatě vytratí. Tzv. "privatizace podílů" je dnes ústřední charakteristikou podnikového vlastnictví ve Spojených státech". A dále. "Tato nová filozofie nám přináší nový systém podílového vlastnictví, dominovaný soukromými pozicemi, které připomínají vlastnické systémy v Německu a v Japonsku".

Je zcela samozřejmé, že proces přechodu k tržnímu hospodářství nebude v Československu bez problémů. O to více však je třeba, aby jej řídili lidé vzdělaní, znalí světových trendů a hlavně: znalí ekonomické vědy a praxe volného trhu. "Dělání ekonomie" pomocí příruček a zastaralých učebnic je pro naše specifické podmínky v Československu přístup zcela nevhodný.

JERUZALÉM - Izrael

Izraelský ministr ubytování Šaron oznámil, že Židé ze Sovětského svazu nebudou usazeni na palestinských územích okupovaných Izraelem. Má se za to, že účelem tohoto prohlášení je snaha o zabránění jakékoliv změně v emigrační politice Sovětského svazu.

KAHIRA - Egypt

Egyptský ministr zahraničí odcestoval do Spojených států s nadějí, že se mu podaří odvrátit krizi ve vztazích mezi Amerikou a arabskými státy, která vznikla v důsledku rozhodnutí Spojených států o odložení rozhovorů s PLO.

AMAN - Jordán

Jordánský král Hussein se vyjádřil, že Střední východ se přibližuje podobné napjaté situaci, která v roce 1967 vedla k vypuknutí arabsko-izraelské války. Hussein, který je jedním z nejznámějších politických osobností Středního východu žádá o nové ohodnocení politiky Spojených států ve východní oblasti zemí ležících podél východního pobřeží Středozemního moře. Řekl: Situace v roce 1967 byla pastí, do které se Arabové chytli. Obávám se, že nynější situace je velmi podobná. Na otázku, zda Arabové by šli opět do války, král řekl: "Možná, že nebudou mít jiného východiska." Je to strach z nesmiřitelného střetnutí tolikrát zklamaných Arabů a zdánlivě zatvrdlých Izraelitů, kteréžto pocity jsou původci široce rozlehlých debat o nové válce na Středním východě. Opakovaná prohlášení iránského prezidenta Saddama Husseina, že Irák sáhne k represáliím, jestliže Izrael zaútočí, zvýšila napětí a dohady o válce. Představitelé Jordánu věří, že Izrael záhy zaútočí na Libyi v odvetě za nedávný nepodařený nájezd partyzánů, jehož cílem bylo pobřeží Izraele. Fotografie uveřejněné v arabských novinách a převzaté světovým tiskem ukazují prezidenta Iráku Saddam Husseina, radikála a za jeho rameny přihlížejícího krále Husseina z Jordánu, umírněného arabského politika a starého přítele Spojených států. Dle názorů krále Husseina vítr změn, který přinesl svobodu a lidská práva do východní Evropy, nepřinesl Palestiňanům nic jiného než záplavu sovětských židovských emigrantů, kteří mohou vytlačit Palestiňany z jejich vlastní země - tedy možnost, kterou Spojené státy odmítají vidět a přiznat. Tato skutečnost včetně ustavení radikální vlády v Izraeli a zrušení dialogu mezi Spojenými státy a PLO, Organizací pro osvobození Palestiny, spojily a zapříčinily zvýšení se hněvu a zoufalství Arabů, jak dodal král. Jeho

vlastní pocit marnosti a únavy s Bushovou administrací se zcela zřetelně zvětšují. V březnu tento monarcha vyslovil naději o znalosti amerického prezidenta problematiky oblasti a řekl, že Bush je pravou osobou, která může v pravý čas přinést pokrok v mírovém jednání. "Nyní nelze rozoznati prezidenta Bushe od prezidenta Reagana, který nikdy nenavštívil Střední východ a který byl všeobecně považován a viděn Araby za osobu nakloněnou Izraeli." Král Hussein uvedl řadu chybných kroků Spojených států táhnoucí se z éry bývalého státního tajemníka Henryho Kissingera a jeho teorie, že silnější Izrael byl by mírnějším Izraelem, až k Don Quayleho nedávno přijatým názvům, které referují k okupovanému území západního břehu řeky Jordánu jakožto k území zvanému Judea a Samaria.

VARŠAVA - Polsko

Walesova cesta začíná procházet očekávanými průskalími. 63 jeho kolegů postavilo se proti vůdci Solidarity pro jeho kritiku přítomné vlády, která je vedena Solidaritou. Starší poradci a dlouholetí spojenci Walesy podepsali dopis, ve kterém je žádán, aby rozpustil Občanský výbor, ve kterém všichni společně bojovali, aby zlomili komunistickou vládu.

DUBLIN - Irsko

V Dublinu začala vrcholná dvoudenní schůzka vůdců Evropského společenství. Jsou rozdělení v názorech na otázky finanční pomoci Sovětskému svazu a na sankce proti vládě Jižní Afriky. Avšak ministerský předseda Irska poznamenal: "Celý tento vývoj se děje za účelem jednoty, souhlasu a včlenění se do organizace a ničím jiným, zejména ne záporných procesů."

Zprávy

AMERICKÉ

WASHINGTON - Spojené státy

Ve Spojených státech roste úcta k Jelcinovi. Ve světle jeho pozoruhodného návratu na vedoucí místo v SSSR roste i jeho pověst v USA - hlavně v úzkých kruzích rádců prezidenta Bushe. Jelcin byl jimi bagatelizován a prohlášen soukromě i veřejně za nepřijatelnou a výstřední osobu a nebezpečného demagoga. Gorbačov je ovšem stále Bushovým oblíbeným politikem. Jeden důležitější činitel zahraniční politiky Spojených států řekl: "V poslední době jsme zde svědky určitého vývoje v názorech lidí. Jelcin ukázal schopnost politické způsobilosti, která nebyla nepovšimnuta veřejností." Dle názorů jiného činitele "Jelcin musí být brán vážně, neboť představuje opravdové demokratické síly v SSSR." Tím není řečeno, že Spojené státy 'fandí' Jelcinovi či

Pokračování na str. 3

Czechoslovak Daily Herald

DENNÍ HLASATEL

Established 1891

6426 W. CERMAK ROAD, BERWYN, IL. 60402

TEL.: (708) 749-1891 and 749-1898

Second class postage paid at Berwyn, Illinois

Published Tuesdays, Thursdays and Sundays, except holidays

SUBSCRIPTION PRICES (CENY PŘEDPLATNÉHO):

UNITED STATES		CANADA (in US Dollars)	
Daily and Sundays (Denní a Nedělní)	Sunday Only (Nedělní pouze)	Daily and Sundays (Denní a Nedělní)	Sunday Only (Nedělní pouze)
3 months \$25.00	\$15.00	3 months \$ 35.00	\$18.00
6 months \$42.00	\$25.00	6 months \$ 55.00	\$30.00
12 months \$80.00	\$42.00	12 months \$100.00	\$52.00

OVERSEAS in US Dollars	
3 months \$ 38.00	\$22.00
6 months \$ 70.00	\$35.00
12 months \$125.00	\$65.00

Denní a Nedělní Hlasatel je otevřenou tribunou pro všechny čtenáře, bez rozdílu politické či spolkové příslušnosti a náboženského vyznání. Upozorňujeme, že redakce se nemusí vždycky s uveřejněnými články ztotožňovat. Redakce si vyhrazuje právo zkracovat zaslané články. Zasláné rukopisy se nevracejí. Za změnu adresy účtujeme \$3.00.

že dokonce se odklánějí od Gorbačova. Nedávné důkazy stále poukazují na pokračující úzký poměr mezi prezidentem Bushem a přítomným představitelem Sovětského svazu. Bushova administrace nemá dokonce ani plán, nutný pro dobu po Gorbačovi.

* * *

Demokraté těží z Bushova rozhodnutí, který užil svého práva veta k zamítnutí návrhu zákona o dovolené z práce zaměstnancům, jejichž příbuzní onemocní. Někteří zákonodárci GOP (republikánské strany) se obávají, že 'veto' návrhu zákona odhlasovaného Kongresem poškodí představu strany jakožto zastávce rodiny. Dle poznámky člena Domu zástupců Weldona, demokraté využijí tohoto případu proti republikánům.

* * *

Obě strany se zoufale snaží, aby se zbavily politické blamáže za debakl S and L (Savings and Loans - Spořitelny a půjčovny peněz). Z obavy před politickým výbuchem v nastávajících podzimních volbách, zákonodárci navrhují více než tucet zákonů, které by postihly podvody páchané ve finančních institucích. Zástupce Neal, který je pod palbou svých protivníků z GOP, protože oponoval v roce 1987 zásahům navrhovaným za účelem vyčištění tohoto odvětví finančního obchodu, je nyní prvním patronem dvou zákonů: dle prvního, za kterým stojí asi 90 jeho kolegů z Domu reprezentantů, ministerstvo spravedlnosti by mělo vyšetřit alespoň polovinu z jednadvaacetit tisíc nevyřízených případů. Demokratický zástupce Annunzio z Illinois, dlouholetý přítel podnikání S and L, navrhuje vytvoření komise, která by vyšetřovala finanční zločiny. Více než 130 příslušníků Domu reprezentantů podporuje podobnou osnovu zákona navrhovanou zástupcem GOP z Vermontu, Smithem. Člen intervenční skupiny (lobby) pro tento obchod, David Danovitch, poznamenává: "Každý by hrozně rád vzal tento zákon o spořitelnách a půjčovnách peněz domů, do svých volebních distriktů, aby mohl říci, že něco podobného se již více nikdy nestane".

* * *

Výnos a rozhodnutí Nejvyššího soudu Spojených států ve věci potratů rozšíří mezeru v národě. To je mínění zkušených odborníků v hlavním městě Unie. Předmětem přítomné kontraverze je spor, zda nezletilí musí si vyžádat svolení rodičů, či jen jednoho z rodičů k tomu, aby mohli mít potrat. Jde jen o další záležitost, která se stane předmětem nastávajících voleb. Svůj klobouk hodila do ringu i Americká asociace právníků, která se připravuje k rozhodnému kroku na své konvenci v srpnu v Chicagu. Podobné rozmišce z kontraverzního případu čelí AFL-CIO, jejíž

Prezident Bush a jeho žena Barbara s Nelsonem Mandelou a jeho ženou Winnie v Bílém domě

odborářští zástupci se radikálně liší ve svých názorech.

NEW YORK, N. Y. - Spojené státy

Donald Trump, uhýbající balvanům, které padají z jeho hroučícího se panství nemovitostí a spekulací, dostal souhlas od tří japonských bank k udělení záchranné půjčky. Dnes se zdá, že osud návrhu je v rukou dvou evropských peněžních ústavů. Jde o částku 65 milionů dolarů. Ještě v pondělí banky nesouhlasily s návrhem. Jestliže Trump neobdržel oněch 65 milionů dolarů během poslední noci, kdy byla stanovena lhůta, pak zmešká lhůtu stanovenou k zaplacení dluhopisů vystavených na Trump Castle, což by bylo příčinou ztráty jeho půjčky dvou biliónů dolarů. 70 úvěrových institucí musí souhlasit s jeho plánem, který by dovolil panu Trumpovi odložit zaplacení úroků asi na 800 milionů dolarů. Zatím co velká část peněžních ústavů souhlasila s návrhem, nesouhlas pouze jediného dlužníka by zničil celou úmluvu, jak vysvětlují banky. V pátek tři japonské banky, které jako Dresdner drží první hypotéku na Trump Tower v Manhattanu, odstoupily od své opozice ke konceptu záchranného plánu. Tyto banky koupily části originální půjčky 75 milionů dolarů, která byla povolena panu Trumpovi Chase Manhattan Bank v Novém Yorku. Dle sdělení bankéřů, účelem celého plánu je pomoc panu Trumpovi, aby se vyhnul soudnímu bankrotu. Peněžní instituce si přejí uspořádaný prodej cenných papírů a chtějí dát panu Trumpovi dosti času, aby zlepšil operace své letecké společnosti, hráčekého kasina a hotelového panství.

Mezinárodní ...

Lidová fronta za osvobození Palestiny nebo italské Rudé brigády.

Za Gorbačova začal Sovětský svaz terorismus uznávat za vážný problém mezinárodních vztahů a alespoň verbálně se od něj rozhodně distancuje. Jeho vláda také vyjádřila zájem o mezinárodní spolupráci v boji proti němu. Několik konkrétních kroků v tomto směru už bylo podniknuto. Pozorovatelé z několika východoevropských zemí, Západního Německa a Rakouska už navštívili střediska, kde KGB provádí výcvik protiteroristických jednotek, hlavně výcvik v boji proti únosům letadel a v osvobozování rukojmí, a skupina bývalých důstojníků KGB nedávno navštívila Randův výzkumný ústav v Kalifornii, mezi jehož úkoly patří radit vládě Spojených států v otázkách boje proti terorismu. S americkými odborníky tam sovětská delegace jednala o možných oblastech spolupráce. Důsledkem obratu v sovětské politice je, že se Sovětský svaz sám nyní častěji stává terčem teroristických hrozeb a útoků. Přispívá k tomu také nová sovětská linie v některých regionálních konfliktech, zvláště na Blízkém východě. To, že Moskva už automaticky nepodporuje politiku nejradikálnějších arabských sil ve sporu s Izraelem a že povoluje vystěhování do Izraele desetitisícům svých židovských občanů, už vyvolalo nejen diplomatické demarše některých arabských států, ale také výhrůžky ze strany teroristické organizace Islámská svatá válka. Tato skupina vyzývá k útokům na židovské přistěhovalce ze Sovětského svazu a prezidenta Gorbačova označila za sionistického rabína, který prý pracuje pro Američany. Podle diplomatických zdrojů v Libanonu už Sovětský svaz na hrozby skupiny Islámská svatá válka reagoval odvoláním části svého personálu z velvyslanectví v Bejrútu.

Kreml si však nemusí dělat starosti jen s bezpečností svých občanů v zahraničí. V souvislosti s tím, jak roste vnitropolitické napětí v Sovětském svazu a jak se zostřují národnostní třenice, poukazují jak západní, tak sovětské odborníci na možnost teroristických útoků uvnitř země. Uvažují přitom zvláště o tom, zda je možné, že by se teroristé zmocnili jaderných zbraní nebo zaútočili na jaderné elektrárny. Šéf KGB Krjučkov takovou možnost vloni připustil, ale v poslední době se sovětská vláda snaží veřejnost přesvědčit, že alespoň co se jaderných zbraní týče, je něco takového vyloučeno. Tisková agentura Novosti o této otázce vydala 15. května nebývale podrobnou zprávu, v níž se říká, že skladování a přeprava sovětských jaderných zbraní podléhá velmi spolehlivým bezpečnostním procedurám. Patří k nim prý kódové systémy, založené na elektronických a mechanických prostředcích, jimiž může manipulovat v podstatě jen prezident Sovětského svazu coby vrchní velitel ozbrojených sil. Jinými slovy, jedná se o podobné bezpečnostní procedury jako ve Spojených státech.

nejlepšího vůdce na světě, Fidela Castra. Milujeme ho, tot' je vše... socialism nebo smrt, to je naše budoucnost".

Jeden z Kubánců, který byl interviewán "El Norte" prozradil, proč Kubánci váhají kdekoli mluvit volně, tím méně ovšem před americkými televizními kamerami: "Když Fidel mluví na ulici tak je tam jeden strážník na každých 5 osob a když vidí, že kritizujete či nesouhlasíte s řečí, pak máte potíže".

Podobně Howard W. French z New York Times hlásil dne 13. května z Miami, že "studenti věří, vzdor rostoucím ekonomickým potížím, že popularita třiašedesátiletého prezidenta zůstane stále vysoká". French jmenoval zdroje svých informací - tři americké akademiky a jednoho "na Kubě narozeného sociologa", nyní residenta na Floridě.

Taková hlášení byla vyvrácena daleko více důkladnějším - i když neobvyklým - výzkumem veřejného mínění, které bylo zpracováno čtyřmi reportéry z "El Norte", hlavních novin mexického řetězu umístěného v Monterrey. V březnu se reportéři vydávali za turisty a "toulali se po dobu jednoho týdne ulicemi, tazající se Kubánců na jejich politické a ekonomické mínění, jejich názory na vzdělání a rodinu". Každý reporter interviewoval 100 osob starších než 18 let, z celkového počtu 400 a "do konverzace vsunoval předurčené otázky". Jak "El Norte" konstatoval, výzkum nemá obvyklé statistické rozpětí 3 procent: "Úsilí o provádění výzkumu v zemi, kde naprosto žádná statistika obyvatelstva není známou, a která dokonce nemá ani mapy, je ve skutečnosti nemožné". Ale El Norte říká, že řečené názory dodávají "základní referenci pro zjištění názorů Kubánců na Fidela Castra, jejich systém vlády a jejich kvality života". Protože reportéři "El Norte" mluví plyně španělsky a neoznačili sebe za členy výzkumu veřejného mínění, vylákali z člověka v davu upřímné odpovědi. Úspěch "El Norte" v jejich rozmluvách s tak velkým kruhem Kubánců ukazuje nadřazenost k reportážím, které jsou prováděny v televizním studiu a které jsou nyní stravou amerického televizního žurnalizmu. A také tento případ ilustruje výhodu, když se mluví k lidem než k akademikům, kteří jsou přechodně ve Spojených státech, jak to učinil French z Times. "El Norte" uveřejnil své nálezy dne 20. až 23. března. Noviny jsou přístupné korespondentům ze Spojených států v Mexico City, ale neviděli jsme jakoukoliv pozornost ze strany Spojených států, které by byl dán výzkum, nazývaný "El Nortem" první svého druhu za "třtinovou oponou". Ačkoliv Rabel - z NBC - doznal, že "mnoho lidí si volně stěžovalo" na nedostatek spotřebního zboží, nenalezl žádnou obdobu k studentské nespokojenosti, která pomohla shodit komunistické vlády ve východní Evropě. Citoval příslovečné "nejmenované diplomaty", kteří podepřeli tento názor... El Norte se specificky netázal, zda Kubánci chtějí dostat Castra z úřadu, ale nízké známky, které diktátor obdržel, mluví samy za sebe. Pouze 26 procent Kubánců ho považuje za "hrdinu"; 43 procent říká, že již není více hrdinou, "ale že býval". Ohromujících 63 procent Kubánců řeklo, že nejsou šťastni ve své zemi.

Castrovo diktátorství, dodatkem k výrobě nedostatku jídla a svobody, zničilo mnoho rodin. Jednota rodiny je ohrožována, protože mnoho mladých lidí utíká: Několik interview odhadovalo množství na 25 úteků denně. El Norte citoval matku: "Jak můžu být šťastnou, když dvě z mých dětí utekly loňského roku a já nevím ničeho co se s nimi stalo. Můj manžel chce abychom se pokusili dostat se do Miami v pneumatikách a snažili se je vyhledat".

Ačkoliv valná většina obyvatel Havany slyší Castrovy řeči přímo, 45 procent z nich činí tak nedobrovolně, jen aby si udrželi svá zaměstnání. Stejně tak nevěří Castrovi, neboť slyší tytéž téma znovu a znovu. El Norte citoval jednoho Habanera: "Musíme jít a tleskat všemu co on řekne". Mnozí ho považují za "televizní hvězdu" (protože tak často má televizní slavnostní projevy), spíše než za vůdce. Na kladné straně, 60 procent lidí cítí, že Castrův největší úspěch je vzdělání pro všechny. Nicméně 68 procent nemělo rádo to co studovali a 50 procent prohlásilo, že nemají co jíst. Ačkoliv Castro tvrdí, že "očistil" Kubu, výzkum ukázal, že 94 procent lidí cítí, že u nich existují sociální třídy; 96 procent potvrdilo existenci rasismu; a 87 procent vědělo o ženské prostituci.

El Norte hlásil, že 4 procenta spontánně užilo velmi častý kubánský význam pohrdání: "On je špatný Sob". Američané neslyšeli toto ocenění od Rabela z NBC či z New Yorkských Times. Prel. J. M.

(Human Events, 9. června 1990, str. č. 6.)

Odstranit strany, to je právě zásada diktatury. Demokracie znamená strany, znamená, že lidé mají právo na různé zájmy a ideály a že se musejí dohodnout.

A Švehla

totiž patřil mě, abych se konečně probral z dlouhého, tíživého snu. Abych si uvědomil, že jsem doopravdy doma, kde žije tolik Honzů, že se mezi nimi moje honzovitá maličkost nádherně ztratí. Malý Honzíček se vrátil ze světa a zakotvil na ruce své mladé světlovlasé maminky a já se s ulehčením nalodil na vor chodníku, plujícího od Muzea k Můstku po pravé straně Václaváku. Ale tato první plavba byla zkušební: co bych to nepřiznal, ještě nejméně pětkrát to se mnou trhlo, než jsem si zvykl na statistický fakt, že mi dali u křtu jméno, které u nás patří k nejčtenějším.

A šel jsem dál. Všude kolem mně zvonil libezný zvonek mateřštiny, všichni mluvili česky a můj sluch všechna ta slova pil s dychtivostí poutníka, který po dlouhé cestě pouští dojde k vytožené oaze. Teprve někde na rohu Opletalky jsem začal vnímat nápoj, který piji - rozeznával jsem jednotlivé věty, jejich obsah a logiku. Ne, v těch větách už nebyl strach, apatie a lhostejnost, jako tenkrát před jednadvaceti lety. Ty hlasy patřily sebevědomým, svobodným občanům. Sedm dní jsem ty hlasy poslouchal, takže jsem se na své mnichovské pracoviště vrátil s jistotou: ačkoliv nejsem školený futurolog či prognostik, bezpečně vím, že tyto hlasy ve svobodných volbách nezíská strana, která před čtyřiceti lety vzala hlas celému národu a odsoudila jej k bezpodmínečné nemotě. Pestrobarevný motýl myšlenek a názorů byl domněle na věčné časy uvězněn v bezbarvé kukle. Ale plných čtyřicet let uvnitř té kukly zněly šepoty, šelesty motýlích křídel, které nemohlo zaslechnout ani vševědoucí ucho státní bezpečnosti. Tak jako kdysi bájný pták Phoenix znovu povstal z popela, zrodil se z popílku všeobecné ekonomické, sociální a mravní devastace mnohobarevný motýl, jemuž plným právem patří učený název Homo civilis. Latínici dobře vědí, že adjektivum civilis má mnoho výrazů: neznamená pouze občanský, ale také blahosklonný, vlídný, přívětivý demokratický.

Ale nejen slovem živ je člověk, proto jsem se pomocí automatické brzdy v paměti zastavil před oním uzemněním, kterým hladový projde, aby po schodech sestoupil do známé jídelny s klenutým stropem, obloženým mozaikou z kachlíček. Usměvavá dobrá víla u pokladny, jejíž nejfrekventovanější slova jsou "děkuji", "ano", "prosím", rádo se stalo", "poslužte si", mi ochotně proměnila papírového Gottwalda na příjemnější obrázky a mince. Mnoho turistů si tuto ohyzdnou bankovku odváží z Československa jako suvenýr, protože se z ní dá skládáním vytvořit vtipná karikatura onoho truhláře z Dědic, který v roce 1929 pojal ctižádostivý plán: svobodně zvolený parlament republiky nazval žvanírnou a kolegy poslance upozornil, že se chodí učit k ruským bolševikům, jak svým českým a slovenským politickým protivníkům pořádně zakroutit krikem. Když pak složil v Moskvě tovaryšskou zkoušku, čímž získal titul Taváryš, pustil se s chutí do svého celoživotního truhlářského díla - neúnavně pracoval na gigantické truhle, truhle umrlíci, aby se v ní mohly pohřbit všechny typické vlastnosti předválečného Československa: zlaté dělnické ruce, lidový podnikatelský duch, pronikavý humor národa, který se nebojí žádného potentáta, umění a písemnictví, které nelze spoutat.

Proměnil jsem papírového Gottwalda v to, co milionkrát sliboval celé republice, v plný žaludek. Za příslušnou částku z rozměněné ohyzdné bankovky zakoupil jsem si gulášovou polévku, klobásu, housičky a láhev Staropramenu. V žaludku jako v pokojíčku. O něco těžší vystoupil jsem po schodech, abych se znovu nalodil na pohyblivý vor Václaváku. Stal jsem se opět tím, čím jsem byl v hlavním městě nejraději - pražským chodcem, věčně zamilovaným milencem Stověžatě.

Navštivte svobodně

ČESKOSLOVENSKO 1990

Nyní bez víza a povinné výměny.

Každý měsíc máme 3 skupinové odlety do Prahy a Bratislavy za nejnižší ceny na rezervovaná data. Zavolejte o podrobnosti!

Levné ceny do dalších evropských měst.

FRANKFURT \$599.00	MNICHOV \$659.00
ZENEVA \$629.00	PAŘÍŽ \$659.00

plus 25.00 dolarů daň

VIDEN speciál \$734.00 plus \$16.00
VARŠAVA speciál \$699.00, děti do 17 let jen 499.00

Pronajmutí aut v Evropě za velmi výhodné ceny.
Návštěvy z Československa vyřizujeme rychle a spolehlivě na jakoukoliv dobu pobytu.

WEBER TRAVEL AGENCY

6805 W. Čermák Road, Berwyn, IL. 60402
TEL. (708) 749-1333

Vladimír Jiráček

Když jsem se v listopadu minulého roku zúčastnil v Chicagu demonstrace na podporu našich doma, a když jsem nesl nápisy 'Svobodu Československu' a 'Svobodné volby v Československu', nikdy jsem netušil, že za tak krátkou dobu mně bude možno osobně ty svobodné volby zažít. Ano, dostal jsem se opět domů do Československa a hlavně za pobytu v Praze jsem měl možnosti pozorovati nejen přípravu voleb, ale jak se naše osvobozená republika dává do chodu, který byl po 42 let zadržěn.

Předvolební kampaň probíhala klidně a nebylo vidět nějaké velmi horečné a snad násilné úsilí. My jsme zde zvyklí na větší předvolební kampaň. Strany propagovaly své programy, lepily plakáty a měly proslovy k získání voličů, jako všude jinde. Čs. televize střídavě dala možnost všem stranám se projevit. Komunisté byli veřejně zavržováni a ti se ani nesnažili veřejně se projevovat, protože nebyli oblíbeni. Jejich strana s číslem 10 a se znakem 'třešňák' ani nevylepovala plakáty až v posledních dnech před volbami a to dělali asi v noci, aby to nikdo neviděl. Nebylo populární být komunistou. Četl jsem však dokonce v novinách, že podplácují starší lidi v domovech důchodců, kteří v tom chaosu politických stran nevěděli co a jak. A za 500,- Kčs jim 'poradili' jak volit. Pět set korun je hodně peněz pro pensistu. K tomu se ovšem komunisté nepřiznali. Fakt je, že hodně komunistů ještě zůstalo na důležitých místech, kam byli svou stranou za jejich vlády dosazeni. Proč, to nevím, ale je to asi proto, že prezident Havel s nimi hned od začátku pořádně nezatočil a nechal všechno 'jak je' až snad po volbách. Havel je mírný člověk, lidumil a neuvažuje, že brzké zamezení komunistického vlivu mohlo volby ovlivnit úplně jinak. Když jsem kontroloval komunistickou kandidátku v severočeské oblasti byli tam: ředitel závodu, ředitel továrny, podnikový vedoucí, ředitel školy, atd. - samí vysocí 'pohlaváři'. Tím se stalo, že dostali ve volbách jak jistě víte 13 procent, takže ukázali, že ještě žijí, sice dřímou, ale už vystrkují zase růžky a plánují. Nechtějí se smířit s tím, že komunismus je v Československu u konce, ba naopak doufají, že se ještě jednou zvednou.

Volební systém v Československu byl úžasně chaotický pro nás, kteří jsme zvyklí jednoduchému volebnímu procesu. Fakt, že se natiskly volební lístky všech 23 stran a sice do Sněmovny lidu, do Sněmovny národů federálního shromáždění a do České národní rady, takže volič obdržel spoustu papírů - 69 různých lístků popsaný jmény, kde podle libosti mohl zakroužkovat tři jména. Tyto lístky musely být doručeny každému do bytu dobrovolníky. Bylo to chaotické, ale nějak se z toho dostali nehledě k tomu, že plýtvali spoustou papíru, který v Československu není nazbyt (tam zatím není 'recycling' systém). Těchto 69 listin museli vzít s sebou do volební místnosti, vybrat tři a

zbytek zahodit.

Tak volby skončily a teď nastane občanům Československa další práce: odstranit všechny vylepené volební plakáty, kterých je ohromné množství spolu s mnoha 'grafitis', které 'vyrostly' na mnoha zdích a ohradách. Spolu se získanou svobodou, nemyslím, že toto byla jedna z nich.

Povolební situace má též svoje stinné stránky, neboť se vlastně čekalo s nějakou činností 'až po volbách'. Všeobecné zdražení bylo předpověděno a jedním z toho byl cukr, který měl být zdražen počínaje 1. červencem. Samozřejmě vznikla panika a lidé začínali skupovat cukr ve velkém množství nejen po dvou nebo pěti kilech, ale někdy i padesát až sto kilogramů. Omezení v obchodech nebylo, tak dali každému co chtěl, a najednou po celé republice nebyl cukr k dostání. Bylo to prý tím, že lidé, kteří zavařují ovoce spotřebovali množství cukru. Nakupování v Československu je vlastně takové, že se nakupuje co se potřebuje, (jako pro dnešní večeri), protože to momentálně není, ale nakupuje se co je v obchodech k dostání, (třebaže to dnes nepotřebujeme) ale snad se to upotřebí později. Proto hospodyňky mají spíše nabitě různými konzervami, které určitý čas 'byly k dostání' a nyní se snaží vymyslet nějaký jídelníček, jak tuto zásobu upotřebit. Noviny odsuzovaly nedostatek cukru obzvláště pro spotřebu dětí ve školách, v nemocnicích atd. Částka, o kterou bude cukr zdražen nebyla uvedena, ale až když cukr z obchodů zmizel bylo ohlášeno, že se jedná jen o 2,- Kčs za kilo - částka tedy směšná a skutečně neoprávněná k takové panice.

Potom se říkalo o zdražení nájmu. To jsem viděl na vlastní oči v městě Chebu, kde manželský pár použil možnost soukromého podnikání a zařídili si malou restauraci, něco tak mezi cukrárnou, snack barem a vinárnou. Přestavěli místnosti ve starobylém domě, (kterých je v Chebu prázdných množství), kde použili starého průchodu, který adaptovali a sčlenili s dalšími místnostmi. Zkrátka situace, která vyžadovala ohromnou částku peněz, velkou přestavbu a práci a kde konečným výsledkem byly hezké místnosti vyložené dřevem a p. Obchod šel docela dobře, manželé se činili, ale krátce před volbami jim bylo sděleno Místním národním výborem (kontrolující ceny nájmu), že nájem jim bude zdražen o 100 procent. Právě se rozjíždějícímu soukromému podnikateli byly hned vhozeny 'klacky pod nohy'.

Nějaké plusy o naší vlasti? Ano, jména ulic a míst dříve pojmenované po komunistických pohlavárech se rychle mění a hlavně v Praze, kde názvy stanic metra (podzemní dráhy) měly názvy jako Gottwaldova, Kosmonautů, Sokolovská a j. a konečně dostaly zpět názvy podle svého geografického položení jako Vyšehrad, Pankrác, Chodov, Opatov, Roztyla atd. Jedno další plus je, že prostory metra jsou absolutně čisté a odpadové koše jsou skutečně používány. Lidé jsou vychováni neodhodit ani malou jízdenku na zem ale do koše. Dát si nohy na sedadlo je nemyslitelné, jako je zde v USA zvykem bez ostychu.

To jsou plusy a mínusy našeho osvobozeného Československa, o kterém budu ještě vyprávět v příštím pokračování.

Oznámení úmrtí

Oznamujeme svým přátelům a známým smutnou zprávu, že zemřela naše drahá maminka a tchýně, paní

Olga Blabolil

rozená Svoboda, manželka po +Karl, bydliště Oakbrook, IL. Zemřela doma v úterý 26. června 1990 v 6 hodin ráno ve věku 80 let. Narodena byla v Československu. Pohřeb drahé zesnulé se bude konat ve čtvrtek 28. června 1990 v 9 hodin dopoledne z kaple pohřebního ústavu Hitzeman, 9445 W. 31st Street, Brookfield a odtud do St. Isaac's Jogues Church, 306 - 4th St., Hinsdale, IL. Mše bude v 10 hodin dopoledne. Zesnulá bude zpopelněna na Woodlawn Cenetery, Forest Park, IL.

V zářmutku zde zanechává:
Dceru Věru (Dr. James) Pelech

Návštěvní hodiny ve středu 27. června od 6 do 9 hodin večer.

Zavítáte-li do Chicaga

neopomeňte navštívit obchod F.PANCNER, Inc a prohlédnout si bohatý sklad importovaného zboží, hlavně jedinečný výběr KRÍŠTA-LOVEHO SKLA z Československa a jiných zemí, čsl. KERAMIKU, pravé české GRANÁTY a jablonecká BIŽUTERIE, PANENKY v krojích dámské ručně vyšíváné BLÚZY, kuchyňské KORENÍ, MLÝNKY atd'.

JEDETE DO ČESKOSLOVENSKA?

Máme pro vás praktické příručky k cestování:

AUTO-MAPA ČESKOSLOVENSKA	\$3.25
MAPA ČESKOSLOVENSKA	\$1.95
AUTO ATLAS ČESKOSLOVENSKA	\$6.50
PRAHA - plán města	\$1.95
SLOVNÍKY A UČEBNICE	
Hals: Anglicko-český a česko-anglický slovník	\$6.50
Caha-Kramsky: Anglicko-český slovník	\$8.95
Trnka: Anglicko-český a česko-anglický slovník	\$6.95
Česko-anglická konverzace	\$3.50
Say it in Czech	\$3.50
Čeština pro cizince (Czech for Engl. speaking)	\$8.95
Pišme správně česky	\$4.50
Česká mluvnice	\$8.95

Poštovné: Do \$5.00 - \$1.25,- Do \$25.00 - \$2.50,-

TUZEX potravinové balíčky nebo dárkové poukazy do Československa vyrizujeme spolehlivě a zaručeně.

F. PANCNER, Inc.

6514 W. Cermak Road Berwyn, IL. 60402

Tel: (708) 464-3459

Letní obchodní hodiny od 1. června do 4. září 1990

Pondělí - pátek od 9.30 ráno do 5.00 večer.

Sobota - od 9.00 ráno do 5.00 večer.

V neděli zavřeno

SINCE 1921... First National Bank of Cicero

Provádí bankovní služby veřejnosti.

Základ spolehlivé společnosti

6000 West Cermak Road.

2500 South Cicero Ave.

Cicero Illinois 60650 Phone 780-5000 Member FDIC

Přinese pátá generace počítačů umělý intelekt?

-rfe-

S vývojem počítačů spojoval člověk myšlenku vzniku umělého rozumu - intelektu. Zdálo se, že nic nestojí v cestě. Vždyť počítač je schopen řešit mnohonásobně rychleji složité matematické problémy než člověk. Naděje se ukázala jako planá. Dosud se počítače nepodařilo obdařit ani úsudkem ani intuicí - i když jde o zařízení vysoce výkonná, přesná a dokonalá. Jsou schopna konat zatím jen to, co je jim přesně uloženo. Samozřejmě, že třeba let kosmické lodě nelze řídit bez pomoci počítačů, ale to je otázkou jeho výpočetní kapacity, nikoli jeho intelektu.

Dnešní počítače zvládnou i diagnózy různých onemocnění, hrají šachy, vystupují jako "experti" v daném oboru ale nezvládnou např. poznat člověka podle tváře. Tuto úlohu zvládne snadno i dítě, nikoliv však počítač. Ten by poznal člověka na fotografii pouze v tom případě, byla-li by mu předložena tatáž fotografie, kterou už má zaznamenanou ve své paměti. Neporadí si s podobiznou téhož člověka zachyceného z jiného úhlu, nedokáže přiřadit fotografii člověka k živému originálu, nedokáže poznat někoho podle neúplné informace, třeba podle fragmentu tváře. Proč tomu tak je?

Podle všeho to způsobuje odlišná stavba lidského mozku a odlišný způsob řešení zadané úlohy. Počítač je vybaven paměťovými zařízeními a procesorem, ve kterém úlohu zpracovává. Činí tak na základě programu, postupným plněním jednoho příkazu za druhým. Každý složitější úkon znamená posloupnost úkolů jednodušších. Počítač jako stroj, nemůže zevšeobecňovat nebo asociovat; to všechno je třeba pracně a hlavně dost nedokonale naprogramovat.

Lidský mozek představuje obrovskou síť nervových buněk - neuronů, mnohem pomalejších než prvky počítače. Neurony také pracují s dvěma stavy jako počítač: buď jsou podrážděné nebo nepodrážděné. Rozdíl spočívá ve zpracování. Při podráždění jednoho neuronu se signál předává tisícům jiných neuronů, z nichž každý uvádí do činnosti další tisíce. Zpracování informace probíhá současně a všude!

Touto cestou - napodobováním neuronové sítě lidského mozku by se nyní chtěli vydat i konstruktéři počítačů tzv. páté generace. Američané v tomto desetiletí prokázali na teoretickém modelu, že se dá taková síť s mikroprocesory vybudovat. Bude disponovat, podobně jako lidský mozek, vlas-

Pokračování na str. 7

VÁCLAV BENEŠ
TŘEBÍZSKÝ

královna Dagmar

Jezdci, již se tu byli rozložili, jeví se již prvním pohledem jakožto cizáci. Od hlavy do paty na nich plno železa; dlouhá kopí však mají polámaná, nejeden i bez helmice, štíty jejich silně porouchány... Zde si zato odpočinou! Jest tu tak nepohodlnější zátíší. Přílby rozházeny v bující trávě, krunýře rozepjaty, koně přivázáni u kmenů.

Jen několik mužů sedí zde s hlavami svěšenými, rukama překříženými, rty křečovitě sevřenými, očima přimhouřenými... Některým prýští se z rukou i nohou krev, oděv na nich roztrhán až běda... A zahledělo-li by se oko bystřeji těmhle zakuklencům ve tváře, okamžitě jednoho poznává.

Jest to otec Dobrohost. Oděv jeho rozdřen nejvíce a nohy jeho krvácejí nejsilněji. Bílé vlasy na hlavě jeho jako by byly zrezavěly. Oko má kalené a také tak krví podběhlé...

Asi deset kroků od něho obrovský muž se zrzavými vlasy a vousy, silně přírudlým obličejem, a s očima, jako by v nich místo bělma vodu měl. Jest takměř úplně vysvlečen. Na hrudi jeho pouze šedavý, hedvábný kabátec, nad kterým se teprve brnění navléká. Chvilkami se mu vždy oči zavírají, jdou na něho kvapem dřímoty... Štěstí pro otce Dobrohosta i ostatní zajatce.

Obrovský rytíř nikdo jiný než Guncelín z Hagenu, boдрcké země metla kolikaletá, která pokaždé šlehává až do krve. Otce Dobrohosta s několika starosty vleče na dvůr pověstného soka Bedřicha Štaufovce. Slovanský apoštol kříže v těchhle končinách nevýslovně nebezpečný - tisíckrát nebezpečnější než všichni vlčevci dohromady; a proto nejvítanější kořistí. Podařilo-li by se prokletit si cestu do srdcí zdejších obyvatelů jednomu, celý zástup by přišel za ním ku pomoci a potom by bylo po německém panství mezi severními Slovany veta. Vzpatovaly by se i ony větve, které už uschly skorem naprosto... Vlčevci dovedou sice lid rozdráždit, dovedou ho pobouřit i v nejdlehlější vesničce, ale Němcům podobné vzpoury konečně vhodné, poněvadž tak odbojníci nejspíše budou vybiti... Slovanští kněží však by působili mezi lidem jako olej v ohni... Toho si hrobaři severských větví pokrevných byli vědomi nejnepříjemněji měrou.

„Z Čech - ha - ha - ha! Vy byste nám tu ještě scházeli...“

Rytíř Guncelín hovořil ze spaní a vždycky se dal do surového smíchu.

„Však vám zajde chuť - po čertech zajde - apoštolovat, kde výhradní právo mají pouze naši - až se dovíte, jak váš první mistr pochodil... A potom to svedeme na pohanskou sběh... Výborně!“

Rytíř Guncelín si v dřímotách i rukama zatleskal.

Otce Dobrohosta přecházelo těmito slovy všemi údy mrazením. Takové zvrhlosti se přece nenadál.

„Však se tu ten kříž jednou na vás samých přece vymstí! - Musí se vymstít! - Budou ho vaši vlastní rodáci, vašich vnuků vnukové, strhávat jeden druhému, jedni druhým vyčete hříchy nejhroznější, ten kříž, který jste v nešťastných těchto dobách nad hroby vztyčovali, krví nevinnou zalévali - ten kříž rozeštvé vás, že se budete bít vespolek jako nejzarytější nepřátelé, ten kříž, pod jehož zástěrou páchali jste hříchy do nebe volající, ten mezi vámi otce se syny rozdvojí - bratry rodné znesváří, že každý z nich bude chtít mít evangelium své, jak po jeho rozumu nejvhodnější...“

„Mlčíš, pse!“

Rytíř Guncelín se vzpřimil a sahal po pochvě u meče.

Posledních Dobrohostových slov zaslechl zcela určitě a proto ho chtěl potrestat.

Ale tentokrát mu již nezbylo času.

Vozovou cestou při smrčinách zdvihly se najednou nesmírné prachové oblaky a země zaduněla dusotem asi dvou set koní. Němcům nezbylo ani času, aby si mohli hlavy přikrýt přílbami, a což teprve navléknout krunýře! - Guncelínovi octlo se na

opuchlých rtech jen slovo: „Dánové!“ Potom přiložil k ústům válečný roh a začal z plných plic troubit na znamení, že tu dobří přátelé, že tu křesťané... I korouhev rozvinul nad hlavou a pod ní se postavil... Ale němečtí jezdci rozutíkali se do lesů aneb byli pobiti.

Jen Guncelín ještě pod svou korouhví a neustále duní u jeho úst roh.

„Já rytíř z Hagenu, na Siegeberku pán...“

„Braň se, sice ti rázem hlavu rozpoltím...“

Na vraniku se objevil před samým Němčíkem mladý rytíř - Estrichson, jenž z Niklotova rozkazu se pustil se svou družinou hluboko na jih do země...

„Slyšíš - braň se - sice ti duši z lupičského těla vyrazím...“

„Mýlíš se... My křesťané...“

„A my utištěných mstitelů!“

„Vy Dánové?“

„Tak jest...“

„Věrolomci proklati!“

„A vy pekla zplozenci!“

A potom se již meče obou rytířů srazily, až z nich jiskry zasršely. Guncelín byl v šermu mistrem a třeba neměl krunýře, bránil se přece jako lýtý tur.

Mladý rytíř náhle svésil meč hrotem k zemi.

Němec však se po něm rozehnal nejprudším zamávnutím.

Estrichson se dovedl obratně uhnout.

„Takhle s tebou bojovat nemohu! - Dávám ti času, aby ses do své zbroje oblékl!“

Guncelín zasyčel jako had a oblékl se ve svůj háv opravdu.

Estrichson seskočil i s koně. Až mu to ve zlé družina vykládala.

Mezi oběma rytíři rozvlnil se vzduch nejprudším víchorem. Srazili se již několikrát, ale vždy se zase oba vrhli na sebe kolikerasobnou silou. Dánové dívali se na zápas s dechem utajeným, ale také s pravice v rukovětech svých mečů, aby mohli svému pánu přiskočit v čas potřeby ku pomoci.

Ale Estrichson nebyl dědku svému Niklotovi k necti.

Netrvalo dlouho, a Guncelínův meč rozlomil se ve tři částky.

Touž chvílí zabol do země ocel i Estrichson.

„Jdi mezi své a pověz jim, že nešťastnému lidu povstali obhájci v nás - v Dánech!“

„Oč jste si počínávali milosrdněji, když přirazily vaše lodě k břehům zdejší?“

Guncelín vypukl v posupný smích. Ani nyní ho ještě nepustila zpučnost německá a změřil mladého rytíře pohledem, v němž zračila se nezměrná nenávisť sdužená s opovržením.

„Není času k odpovědím!“

Estrichson udeřil nadmutého Němčíka plochou svého meče ve tvář právě tak, jako tento ondyno otce Dobrohosta. Guncelín se po něm rozehnal holýma rukama; ale ocel Dánova projela mu otvorem krunýře pod pažďím...

„Zadrž! - Není hoden, aby se ho dále dotkl meč náš! - Chopte se ho!“

Guncelín se rval jako povzteklec a bělavá pěna potřísnila obličje i dánské čeledi; ale nepomohlo mu to. Svázali ho, než poněmcku dvacet napočítal.

„Na koně s ním! - A přitáhněte provazy, jak budete moci nejpevněji!“

Guncelín skřípál zuby, jako když železo pilníkem pilováno. Rytíř Estrichson se teprve nyní rozhlédl úžlabinou důkladněji. Opodál sedělo několik schoulených mužů, jichž ruce byly připevněny k nohám těžkými řetězy. Byli to zajatí starostové s otcem Dobrohostem. Ale nechtěli ani očím svým věřit. Dánové že by se jich chtěli ujímat, - Dánové že by jim pomáhali Němce z vlasti vyháňet? - Starostové se dívali jeden na druhého a - nevěřili. Těžko také víry přiložit by i skutečnosti, která nejen že nikdy před tím ani na mysl nikomu nevstoupila,

Pokračování na str. 7

When you have questions
about investing...

see the
Banking Professionals.

At the Affiliated Bank/Western National we take a personal interest in our customers. We take the time to listen to your needs, answer your questions and discuss your investment alternatives.

We offer a complete range of financial services including discount brokerage and insured tax-exempt Unit Investment Trusts.

The Affiliated Bank/Western National... we have the personalized service you need and the investments you want to help you effectively manage your money.

Affiliated Bank/Western National

5801 West Cermak Road Cicero, Illinois 60650
6001 West Ogden Avenue Cicero, Illinois 60650
Phone 656-2000

DEPOSITORS
INSURED UP TO
\$100,000

Member
FDIC

Český národní hřbitov v Chicagu

nabízí MIMOŘÁDNOU KOUPI PRO BUDOUCÍ POTŘEBU lotů pro pohřby do země a míst v MASARYKOVÉ MAUSOLEU a připojených KRÍDLECH BENEŠ a Štefánků pro pohřby nad zemí a 20-procentní SLEVOU na běžné ceníkové ceny za hotové anebo na výhodné splátky.

Navštivte naši úřadovnu anebo zavolejte. Na požádání rádi podáme další informace. Použijte této jedinečné nabídky, platné do 14. ČERVENCE 1990. V případě budoucí potřeby budete rádi, že jste napřed na to pamatovali.

Tel. (708) 738-8442 nebo (312) 539-8442
5255 No. Pulaski Rd., Chicago, IL 60630

Poslouchajte náš pravidelný nedělní radiový program od 9 do 10 ráno na WCEV 1450.

ZAJÍMAVOSTI

Z dávné minulosti do
najnovější současnosti:

Chlieb náš každodenný... Pre tých, ktorí musia mať denne na stole čerstvý domáci chlieb a sú kvôli tomu ochotní miesiť cesto, dívať sa ako kysne a potom spl'askne v rúre, vyrobili japonské elektronické firmy automatické domáce pekárne na pečenie chleba. Treba mať len vodu, droždie a akúkoľvek múku. To všetko sa dá do nádoby a strojpekáreň to vymiesi, upečie a o 4 hodiny neskôr je na stole čerstvý domáci chlieb.

Záujem o túto kuchynskú technickú novinku prekvapil výrobcov. Za prvé tri mesiace v r. 1987 sa predalo 150.000 malých hranatých prístrojčiek len na domácom trhu.

Přinese páta...

nostmi, které předčí prostý souhrn vlastností jejích prvků. A hned zkonstruovali zařízení, které se sice svými schopnostmi nemohlo vyrovnat ani dítěti, ale už projevilo schopnost samostatného studia. Schválně jej konstruovali tak, že systém začal pracovat v "úplné nevědomosti". Během učení jej upozorňovali na chyby a on je už více neopakoval. Podle předpokladů některých vědců způsobí vývoj těchto systémů revoluci - počítače se naučí rozumět lidské řeči, číst rukopisy, naučí se hledat samostatně řešení situací, které program nepředvídal. Připomínáme, že dnešní počítače nejsou např. schopny rozpoznat, že jde o stejný popěvek, je-li zpíván nebo hrán v jiné tónině nebo falešně.

Zejména v USA se věnují problému umělých neuronových sítí. Podařilo se sestavit neuronovou síť z mikroprocesorů, která si za 8 dní osvojila 20 tisíc anglických slov; dovede číst nahlas předložený text pomocí sintetizátoru, odděluje zřetelně slova a dodržuje intonaci. Některé firmy, jako například americká Bell, vyrábějí již odvozy propojené do neuronových sítí. Zatím se podařilo docílit koncentrace kolem 14 tisíc umělých neuronů na jedné podložce, což je zatím málo. Hned se našly vojenské aplikace jako je rozpoznávání málo zřetelných létajících cílů. Radary vybavené touto technikou budou schopny bezpečně rozoznat například vojenské letadlo od civilního. Vojáci jsou přesvědčeni, že po dalším zdokonalení budou neurosítě schopny vést celé bojové akce. Neurosítě mají ještě jednu nezanedbatelnou výhodu. Fungují i tehdy, je-li část sítě mimo provoz - přesně jako lidský mozek!

rok od roku více.

Niklotovci starých bohů zavrhlí a křížem si nepomohli. Prudké víchory, jež tehdy vály od Baltu i moře severního, zasypany pískem zapomenutí každou stopu jejich...

Až se tu pojednou zjevil staroch, jako by opravdu z hrobu vstal. A zjevem jeho zachvěl se ve svém Brunšviku i šedivý démon Jindřich, kterému přezdíváno: Lev...

Tento Jindřich se již usmíval nejspokojenějším úsměvem druhý rok, protože Bedřich Rudovous už v Cáchách ve studené hrobce císařské s korunou sice na hlavě, s žezlem v pravici, s purpurovým pláštěm kolem ramenou, ale bez ducha... A tak se zdálo, že stáří jeho ozářeno nejbláživějším podvečerem. Sokové zmizeli jeden za druhým, na severu a severozápadu všude ticho, klidno... I Rudovousův syn podal mu k smíru pravici, a tu náhle obživil prý starý „drak“, jenž ho stál již tolik potu, tolik necti a jenž by mohl nyní pelichající hřívou jeho velmi snadno vyškubat.

Ž Bodrcka přicházely den co den hrozivější zprávy.

Nejohrovnější noviny přinesl Guncelínův oř, na jehož ohonu byla přivázána jakási mrtvola... Přičválal před hrad nejprudším tryskem, že se z něho kouřilo a nozdry jeho byly plny pěn.

„Toť on sám! - Toť rytíř Guncelín!“

Jindřich Lev nemohl se pro okamžik ani vzpamatovat.

Perla jeho rytířstva, démant v německém rytířstvu vůbec, turné a zápasník z nejobratnějších, bojovník, jakémuž málokde roveň bylo, a dát se přivázat ke koni, být usmykán k smrti... Jindřich Lev se chytil oběma rukama za šedivou hlavu a jal si i vlasy vzteky trhat.

Když žil ve sporu s císařem, rytíř Guncelín zlámal na sta dřevců v nejrůznějších německých městech na čest svého pána... Říkali, že prý stál i proti samému Rudovousu a i tohoto že vyhodil ze sedla kopím svým.

„A ti pohanští psi ho ukousali - ukousali...“

Jindřich Lev začal až běsit.

„Však mi za jeho hlavu zaplatí... A kdo že tohoto pychu se dopustil? - Přepadli ho, když spal, jinak ani nemožno... Musíte všude povídat: přepadli ho, když spal, jinak ani nemožno, aby ho živého dostali do rukou... Jářku, kdo že se toho dopustil? - Mluvte! - Či jste zděvěněli, vy robí?“

Jindřich Lev udeřil železnou rukavicí, již držel v pravici, svého nejvěrnějšího rádce ve tvář.

„Co jsou mi platná vaše slova, když vaše paže nejsou k ničemu!“

Lvího vojvodu nemohli ani utiшит.

Tak se zdálo, jako by se míjel s rozumem. A všechno z toho, že Bodrci rytíři Guncelínu konečně zaplatili, čeho již dávno - pradávno zasloužil.

A za těchto dnů, kdy nebylo po celém Brunšviku ničeho jiného slyšet, než škřípot ocele, kterouž o překot brousili, a kdy se všude rozléhala kladiva platněřů, upravující válečnou zbroj, kdy poslové na kolik dní cesty široko daleko volali do vojny proti Slovanům, než prý se jako moře rozlejou a německé kraje zaplaví: zavítal na Lvův hrad řídící host...

Jindřichův obličej se poněkud rozjasnil; ale jen tak jako když zimní slunce zamženým krajem prorazí... Jindy by byl tomuto hosti dal na čest troubit všem svým hlásníkům, byl by uspořádal sedání, jež právě tenkrát byla měrou nejvyšší obvyklá, několik jeho leníků bylo by se musilo k rozveselení hostů důkladně pohmoždit, byli by uspořádali veliké lovy sokolů a přerozmanitých kratochvilů nebylo by konce bývalo...

Ale tentokrát přivítal brunšvický vojvoda Jindřich Lev hosta svého jen s úsměvem, pod nímž bylo ledově pokrývky až do nejnižších útrob... A návštěvník nepřijel sám; po boku jeho stanula před ním i mladá choť, za ruku vedouc dcerušku. Jindřich Lev opomenul proti všemu mravu vtisknout na bílou ruku paninu políbení úcty rytířské, čehož přece neomeškal učinit ani potulec, jenž táhl v ošumělém šatě a na zbidnělé klisně od hradu ke hradu, všude vyřizuje pozdravení a všude se na několik dní sám uhostuje.

„Nepřicházíš-li, milý kníže, ku pomoci?“

Jindřich se rozhlédl za této otázky po průvodcích svého hosta, jeho choti i dcerušky.

„Proti komu, vojvodo?“

„Proti křečkům, kteří opět začínají prskat... Je jich prý všude plno a odvažují se i na lidi. Ukousali mi nejudatnějšího rytíře. Slyšíš-li? - Guncelína z Hageny a na Siegeberku. - Ulehl v lese pod košatý dub, chtěje si odpočinout a křečci ho zakousali - k smrti ukousali...“

Jindřich Lev se smál, jak dovedl nejpohrdavěji.

„Přicházím za jiným účelem!“

„Věru bych nevěděl... Tvá pomoc byla by mi jinak velivítána, kdyby...“

Brunšvický vojvoda se opět tak rozhlédl po průvodcích hostů svých; nebylo jich ani tolik, kolik prstů na obou rukou.

Návštěvník neodpověděl; domyslí si předobře, kam měl vojvoda zaměřeno. A již začal litovat každického kroku, jež byl učinil. Svědčily o tom také těsně sevřené rty a zrak stranou odvrácený.

Hovor se poněkud rozproudivl teprve nahoře.

Jindřich Lev uvedl své hosty do komnaty, jejíž okna vedla v tu stranu, odkud každou chvilku vyvstávaly nové a nové oblaky, nejdříve bělounek jakoby saminký sníh a potom znenáhla přecházející v příšernější a příšernější ráz.

„Milostivá paní promíne, nebude-li zde vše po jejím vkusu... Jsem vdovec a na mém hradě život tak zcela po staromládenecku!“

Jindřich Lev z duše v hrdlo lhal. Na hradě brunšvickém panoval život, jenž s vojvodovou výpovědí jedině jméno měl společné.

Pokračování příští úterý

ale všude ve všem jevívala se učiněným opakem, jak toho i ten násilník mladému rytíři vyčetl... Ruce Dobrohostovy sepjaty a zkalené, krví podběhlé zraky jeho upřeny k jarnímu nebi, jež se zvláště nad tmavou zelení smrčín rdělo nejtřpytivější zlatí...

Dánové zatím již Guncelína posadili na koně.

Tu se nejstarší ze zajatců zdvihá, řetězy na nohou i ruce mu chřestí, musí zůstat tak nachýlen, vleče se až skorem ke koni, staví se mezi Guncelína a mladého rytíře a hovoří hrozným hlasem, že ustupuje mimoděk zpět i Estrichson.

„Jsi-li náš osvoboditel, pane, nevím; ale že jsi tohoto běského chlapa nepřítel, vidím...“

„Sejměte jim všem okovy!“

„Buďtež ti, pane, bohové odměniteli nejtědřejšími! - Ale já sotvaže jsem poznal dobrotivost tvou, s prosbou již přicházím. - Chceš-li tohoto zde ztrestat podle zasloužení, učin mu tak, jak učinil on tamhle onomu starci a jak týrával pokaždě zajaté naše krajany... Uvaž jej k ohonu vlastního koně jeho...“

Za malou chvilku prosba starostova vyplněna... Potom sbírali Dánové kořist, již zde našli hojnost ve zbroji, zlatě a stříbře.

Mladý rytíř ponořen v hovor s otcem Dobrohostem. Ve tváři jeho zrcadlí se hluboká úcta i vážnost nelíčená k muži, jenž odhodlal se k tak těžké práci a jemůž dnešní slunce velmi snadno mohlo naposled zasvítit.

Otec Dobrohost vypravoval mladému osvoboditeli o starším soudruhu Niklotovu, jak za posledních chvílí všecka mysl jeho byla obrácena k Dánsku, kterak jedině v jejich králi spatřoval spásnou hvězdu, kterak pouze nad dánskou vlastí kmital se poslední zásvit naděje oku jeho pro zuboženou otcínu...

Estrichson naslouchal napjatě se zrakem upřeným do podupané trávy; jen tak chvilku prošla rty jeho otázka...

„Starší odpravenec byl bratr děda mého!“

„Niklot tvůj děd, pane?“

„Můj otec jeho syn!“

„Ty žes Prislavův syn, pane?“

„Tak jest, otcel!“

Otec Dobrohost svěsil hlavu a na několik okamžiků se zamyslel.

„Teprve nyní budu blahorečit chvíli, kdy ve mně vznikla touha, abych se vydal na pouť do zdejších krajů... Teprve nyní, pane, protože dosavadní utrpení bylo pro mne ohněm zkušební... Mé záměry pnou se výše, sahají dále, jen mi dej, Bože, síly, abych mohl vytrvat i napříště...“

„A já zase blahoslavím okamžik, kdy poznal jsem tebe a kdy dovolil jsi mi nahlédnout do křišťálové duše tvé... O českém udatenství, o chrabrosti tvých krajanů, o vašem umění, o vaší Praze, o zlatém Vyšehradu slyšel jsem i ve své vlasti; ale dnes přesvědčil jsem se o českém srdci, obětivém měrou nejvyšší a šlechetném nade všechno pomýšlení... Budeš mi - chceš být - otcem Dobrohoste, přátelským rádcem?“

„Panc, kdož by chtěl nemohl? - Ty rozrážíš okovy, jimiž svázány jsou všechny oudy lidu zdejšího, jimiž sevřena i jeho hrud, a já rušitelem pout duševních! Našemu přátelství požehnej, pane, Bůh všemohoucí!“

Starostové stáli opodál za hlubokého mlčení. Pořád nemohli pochopit, jakže by okovy, jimiž sevřena jejich hrud donedávna nejtěsněji, rozrážet odhodlal se Dán - Prislavův syn, jehož otec před lety přistal s nesčíslnými lodicemi k břehům rodné jejich země, pomáhal pálit Roztoky a spojil se i se saským vojskem. Těžko - přetěžko odvyknout rázem myšlence, která tíhou svou jako skalný balvan na prsou spočívala, když se náhle dýmem rozplývá a nezbyvá po ní ničeho leč, možno-li tak říci, nejpříjemnější uvolnění...

„Jste svobodni... Odeberte se každý ve své rodiště a řekněte: Prislavův syn nás vytrhl z rukou nepřítel; chce odčinit, čím otec jeho na vás se provinil, a můžete-li, pro syna otci zlého nevzpomínejte!“

„Prislavův syn?“

„V Dánsku mi říkají Estrichson... Vy mi však říkejte Jitřene!“

„Živtež tě, pane, bohové! - Pro syna nebudeme u věk svým vnukům o otci vyprávět!“ zahovořil nejstarší muž a potom uklonivše se, dali se všichni směrem k půlnoci. Za těchto chvílí už jich dozajista v domovech oplakávali jako nebožtíky. Ze zajetí německého se ještě nikdo nikdy nevrátil pod rodný krov. Když je po dědinkách schytali, spoutali a přivázali ke svým koňům, jako by se byla země nad nimi zavřela.

Otec Dobrohost přidružil se k mladému rytíři.

Čeď Jitřencova ověsila se zbraní všeho druhu, již tu Němci byli nechali. Helmici Guncelínovu s brněním ponechal Prislavův syn pro sebe, aby položil obě k nohám Niklotovým.

VIII Po všech německých krajích: v Sasku, Porýní i Bavorsku voláno proti tvrdým lebkám bodrckým do boje. Všude se již domnívali, že živel slovanský na severu do-dýchává; a cestoval-li poutník oněmi končinami, skorem se také tak podobalo. Ale byl pouze těžkými ranami omráčen a potácel se jakoby v mrákotách, když chodec umdlen bez krůpěje vody klesá k zemi, oči jeho se na chvíli zavírají a obličejem rozestírá se bledost umrlčí.

V severských Slovanech dosud spočívala síla neúmorná. Aby ji ubili, potřebovali k tomu hezky dlouhého času a dalo jim trápení hlavy, jakým způsobem by ji umrtvili na věky věčné. Všude plno popela a bylo třeba jen několik jisker, aby se vzňal nejmohutnějším plápoem.

Ať přijali kříž či nepřijali, nic platno.

Nenasytň jícen německý lačněl po květu ze slovanské lípy

Hned po "osvobození" Brna a jeho okolí od nacistických okupantů ruským vojskem, rozhodl jsem se navštívit svého přítele, abych zvěděl, jak ta "svoboděnka" u něho a v jeho místě začíná. Jediný dopravní prostředek byly dobré nohy v dobrých botách, v nichž jsem vykročil na cestu asi 30 km.

Po cestě Brnem, dosud plným válečných rozvalin, koupil jsem si dvě čísla novin, snad jedny z prvních výtisků, myslím, že se jmenovaly Rovnost. Na čtení jsem čas neměl, ty dvě rovnosti jsem přidal k proviantu a rezervnímu páru bot, které jsem nesl v ranci jako zálohu pro cestu zpět.

V předměstí Brna, kudy procházeli odzbrojení němečtí vojáci, všiml jsem si, jak na pokraji silnice stojící ruští vojáci se zájmem pozorují nohy Němců. Zvědav proč tak činí, chvilku jsem počkal a hned jsem to zvěděl; viděl-li některý z nich boty o nichž usoudil, že by se mu hodily, kývnul jen prstem a německý kolega bez nejmenšího protestu vyzul své boty a "dobrovolně" si navlékl nabídnuté, stejně teplé a dobře vyšlapané křápy.

Po státní silnici, vedoucí na západ od Brna se nedalo jít, byla zalidněná proudem odzbrojených německých vojáků, a to nejenom silnice sama. Po její levé i pravé straně byly vytvořeny dva další proudy utrmácených vojáků. Člověk takřka nevěřil svým očím; před nedávnem dobře organizovaná, hrdá armáda, dělala dojem stáda unavených ovcí. V intervalech mezi 5-ti nebo snad 10-ti tisíci těchto trosek lidského materiálu bylo vidět jediného ruského vojáka na koni s puškou na zádech, který dozíral, aby proud statisíců se valil neznámo kam. Ač německé vojsko po celou dobu války neudělalo našemu lidu nic dobrého, viděl jsem ve vesnicích lidi i děti přinášet pitnou vodu sotva se kymácejícím německým zajatcům, což ruští vojáci neradi viděli a dobromyslné lidi odháněli. Přes některý úsek po mezích a polními cestami bylo skoro nemožné přejít i s kapesníkem na obličej, pro nesnesitelný zápach. Nejprve několik dnů přšelo a pak bylo vedro, mrtví vojáci byli zahrabáni jenom mělce pod povrchem a nafouklé zabité ruské koně ležely kolkolem na povrchu, všechno bylo v rozkladu.

Při prvním odpočinku na mezi vytáhnul jsem z rance brněnské noviny, jejichž jediná stránka stačila, aby se u mne projevilo zklamání a jakási deprese z budoucnosti, co se to na nás chystá. Noviny byly sice tisknuty v českém jazyku, ale docela cizí českému duchu. Po několika hodinách dalšího pochodu jsem se zastavil na okraji vesnice v hostinci, kde jediné pohostinství byla pumpa na dvoře. U pumpy seděli tři mladí ruští důstojníci asi v mých letech (tehdy jsem byl také o "něco" mladší). Pozdravil jsem je a poděkoval, že nám přinesli svobodu. Dali se do smíchu a jeden z nich mi odpověděl: jakou svobodu bychom vám mohli přinést, my sami doma žádnou nemáme! Druhý mi radil: mám-li možnost k vystěhování se ze země, abych tak učinil pokud je čas a dodal: Kam vkročí ruský voják je po svobodě.

Zprvu jsem se domníval, že jsou to provokatéři; když jsem však vyslechl jejich rozhovor ve stodole o naší naivitě, nevěděl jsem mám-li věřit svým uším. Nakonec si zpívali písničku z níž dodnes si pamatuji slova: "Babka měla jednu kozu, i tu dala do kolchozu". Skrz střechu stodoly vyčníval dlouhý ocelový prut, z čehož jsem usoudil, že je to anténa, a že ve stodole obsluhují radiostanici. Byli to důstojníci maršála Malinovského, museli si dobře rozumět a nemohli tudíž být všichni špatní. Jméno místa, kam jsem v cestě pokračoval z neznalosti tamních poměrů neuvádím. I když přítel není už mezi živými, jeho manželce, která byla o mnoho mladší, ani jejich dětem nechci ublížit.

Byla to velká obec, kde byl kostel, poštovní úřad, obecná i měšťanská škola, četnická stanice, několik obchodníků a menší i větší rolníci, jež spolu s nejmajetnějším obchodníkem řídili osudy obce.

Můj přítel, bývalý ruský legionář z první světové války, za 1. republiky četnický štábní strážmistr - (dále jej budu jmenovat jenom označením "bráška") - byl přísným, ale spravedlivým člověkem; nebál se tvrdosti života a ve svém přesvědčení neuhnul ani o vlas i když tím trpěl sám i jeho rodina. Po německé okupaci v roce 1939 ho ani nenapadlo učit se němčině a Němcům sloužit. Raději předčasně z četnické služby vystoupil a pobíral malou pensi, která ovšem nedostačovala na výživu početné rodiny. Ač neměl daleko do šedesátky -(protože se pozdě oženil)- měl tři malé děti ve stáří od 4 do 10 roků, čtvrté se narodilo během války. Změnu života nebral nijak tragicky. Věděl, že Třetí říše nemůže náporům vydržet a těšil se, že po válce se vrátí k četnictvu zpět a dokončí svoji službu do pense. Najmul si kousek pole a louku, koupil dvě kozy a po celou dobu války pracoval jako nádeník v lomu a na silnici. S rodinou bydlel v novém domku u rodičů své ženy, také pensistů, kteří se uskrovnili v jedné světničce. Do roku 1942 žili celkem v klidu, až na několikáté přestřihnutí radiového uzemnění večer v době vysílání Londýna, kterému pravidelně naslouchal. Jednou se tak stalo v mé přítomnosti. "Bráškův" poměrný duševní klid byl přerušen jedno pozdní podzimní odpoledne v roce 1942, kdy před domkem zastavil automobil a

vystoupili z něho tři muži. Gestapáci žádali "brášku" o vydání dvou revolverů jež má prý v úschově, což mu zachránil život. Bráška jim klidně odpověděl, že jde zřejmě o omyl, neboť on žádné revolyvery nemá. Po těchto slovech gestapáci šli rovnou na půdu a dali se do přehazování sena. (Jenom ten, kdo podobnou chvíli zažil, dovede pochopit duševní napětí člověka v dané situaci. Udání bylo správné, dva revolyvery několik legionářských knih bylo opravdu pod senem uschováno). Jenom "vyšší moc, brášku zachránila. Gestapáci začali hledat na opačné straně půdy a když byli asi v polovině práce, elektrická svítidla jim upadla a vypověděla službu, proto slezli s půdy a s varováním - dejte si pozor" odešli. Bráška věděl, komu se ve své slabé chvíli se svým majetkem svěřoval, a od té doby byl opatrnější, na podezřelé otázky odpovídal vyhýbavě, odvolává se na noviny.

Při svém tehdejší zaměstnání jsem byl během války nucen jezdit i dvakrát týdně z Prahy do Brna. Brášku jsem příležitostně navštěvoval a když jsem měl někdy pokušení požádat některého jeho souseda a prodej něčeho k jídlu, bráška mně to vždy rozmluvil a vysvětlil, že vzhledem k blízkosti Brna má každý to své odbytiště, a že bych se proto zbytečně namáhal. Ač jiní žádali za husu 2.500 až 3.000 korun, on sám-přes protest své manželky- rozprodal deset z jeho 12 hus po 120 korunách a to každému, kdo o ně požádal - jenom dvě si nechal. Na mne zapomněl, protože jsem právě nebyl přítomen. (Tolik pro informaci o poctivosti brášky - legionáře).

Tu poválečnou pěší cestu z Brna jsem dokončil pozdě odpoledne, pořádně unaven a s puchýři na nohou. Klesnul jsem u zadních schodů bráškovy domku, který byl na konci vesnice, takže mě snad nikdo nezpovoroval. Brášková manželka věděla, že s Brnem není žádného spojení, byla mým příchodem překvapena a plakala; mluvit nemohla, a děti vidouce maminku plakat, plakaly také. Dlouho to trvalo nežli se mi podařilo matku uklidnit natolik, aby mně mohla povědět co se stalo. S pláčem mi vykládala: "Manžel není doma, leží nemocen v sále hostince. Byl zajištěn, nejprve nucen zakopávat zabité ruské koně v okolí a konat i jiné ponižující práce. Uprostřed vesnice v sále hostince, za přítomnosti jakési vyšetřující komise, složené z několika zdejších sedláků, jednoho obchodníka a četnického strážmistra (který po celou dobu války sloužil Němcům, pozn. pisatele) byl manžel mučen a obuškem tolik zbit, že jeho nárek bylo slyšet daleko v okolních chalupách. Potom mne vyzvali, abych mužovi přinesla čisté prádlo. Když jsem jej spatřila tak zmučeného a zahlédla jeho úplně černá záda, asi jsem omdlela. Děti říkají, že mě sem lidé donesli a položili tady na oتمان..."

Ve vedení obce se prozatím nestala žádná změna, vše zůstalo tak jako to bylo za okupace, jenom se ti vedoucí dokonale přebarvili. Největší sedlák v obci, už asi šedesátiletý, se stal nejzuřivějším komunistou a hlavním mluvčím vesnice. Proč brášku trýznili nemohl jsem se od nikoho dovědět; každý jenom krčil rameny a odpovídal: "já nevím, co se tady děje". Ptal jsem se holiče, odkud je kat, který brášku tak surově zbil a proč. Jeho odpověď byla: "Nikdo ho v obci nezná, to oni si ho odněkud na tu špinavou práci pozvali; víte co si já myslím? Oni mají jednak špatné svědomí, potom ten zbytkový statek, který tady je, se má rozdělovat, proto se chtějí ukázat, projevit nějakou činnost, zkrátka zavděčit se".

Po těchto zkušenostech jsem se rozhodl vrátit se hned ráno do Brna s úmyslem pomoci bráškově, a bude-li možné, nějakým způsobem odjet pak do Prahy. Asi v jednu hodinu v noci někdo klepal na okno; byla to česká manželka ruského emigranta, inženýra, vystudovaného v Praze a tam také zaměstnaného. Tato žena byla rovněž nucena zpočátku zakopávat koně a pak odklízet kdejaký neřád po obci, bez ohledu na její dvě malé děti (3 a 6 roků), které zůstaly celý den bez dozoru. Této ženě "dobrodinci" však dovolili alespoň jít domů spát. Přišla v noci celá umazaná, i když jejich pronajatá vilka stála hned na protější straně ulice. Byl tam však elektrický sloup s lampou, a tak se bála cestu přejít, aby ji nikdo neviděl. Proto šla oklikou rozmočeným polem a několikrát upadla. Měla pro svůj strach dobrý důvod; v obci byl dosud bezprávný stav, a kdyby ji byl býval někdo viděl, mohl ji i mne odstřelit jako "škůdce národa". Ze svého záhadří vyňala pak pomačkaný dopis a úpěnlivě mě prosila, abych jej odevzdal v Praze jejímu muži. Nikdy předtím se mnou nemluvila, neznala mne a nevím ani jak se o mém chystaném odchodu do Prahy dověděla.

Po příjezdu do Prahy jsem šel rovnou do Pařížské ulice odevzdat dopis jejímu manželovi - inženýru. Prozatím se mu žádná křivda neděla, varoval jsem ho, aby domů nějaký čas nejezdil a když, tak aby se opatrně plížil v noci. Od inženýra jsem jel na Svaz legionářů prosit, aby udělali něco pro mého brášku dříve než bude zničen. Bylo již pozdě odpoledne, ale zastihl jsem v kanceláři Svazu tři legionáře, jejichž tváře neprozrazovali dobrou náladu. Když jsem jim vypověděl moji zprávu, nejevili žádného překvapení. Na moji prosbu odpověděli: "To, co jste nám tady pověděl, není pro nás nic nového, to se děje". Pokračování na str. 94

na mnoha místech, ale my nemůžeme nikomu pomoci nemáme žádnou možnost". Na můj dotaz, zda by nepomohla intervence u prezidenta Beneše, přítomní bratři legionáři souhlasně odpověděli: "Milý příteli, to už jsme udělali; my jsme u prezidenta byli osobně, a nemůžeme to opakovat. Prezident Beneš je nemocný člověk, když mu něco podobného řeknete, celý se chvěje. On by rád pomohl, hned telefonuje na příslušná místa, ale výsledek žádný. To máte tak; on někde zavolá, tam mu naslibují, že všechno zařídí a ve skutečnosti nehnou prstem. Prezident dnes nemá žádnou moc". Po těchto beznadějných slovech jsem se s legionáři rozloučil.

Bez ohledu na čtyři malé děti bylo bráškově v obci zastaveno vyplácení jeho malé pense a rodina neměla z čeho žít. Nebylo snadné najít pramen zákazu. V Praze jsem chodil od místa k místu, až se mi nakonec přece jen podařilo vypátrat místo činu. V Karlíně na Invalidovně v zastrčeném dřevěném baráku jakýsi ouřada zalistoval ve velké knize a zastavil se na stránce, kde byl vložen nějaký dopis. Žádal jsem, aby mně byl dopis ukázán, úředník však odmítl. Na můj dotaz jak došlo k zastavení pense bez jakéhokoliv soudního řízení a s podotknutím, že soud teprve bude, bylo mi slíbeno, že pense bude znovu vyplácena. Tento slib byl dodržen. Přes celé žně bráška pracoval bezplatně jako otrok na polích sedláků, za stálého dozoru asi dvacetiletého výrostka s puškou na zádech o němž bylo známo, že duševně není zcela normální. V té době už ministr Duriš jezdil po venkově, sliboval subvence z rozdělování půdy zbytkových statků. Ziskuchtiví občánkové v bráškově obci se proto snažili -sháněli dodatečně svědky- vesměs z lidí na někom závislých, nařizovali co kdo má říci, slibovali i vyhrožovali. Když však na podzim došlo v Brně k soudnímu jednání, všichni svědkové -do jednoho- odmítli vypovídat jim přikázané nepravdy a doznali, jakým způsobem byli k svědeckví přinucováni.

Na soudcův dotaz, zdali bráška trvá na potrestání viníků, tento ruský legionář odpověděl, že všem svým trýznitelům odpouští.

Jaké svobodě se bráška těšil po únoru 1948 dosud nevím.

Milý pane Out!

Po dlouhé době jste potěšil Hlasatel svým příspěvkem, který se jmenuje 'Květen 1945, počátky osvobození'. Obsah Vašich vzpomínek připomíná smutné doby, které se převalily přes náš národ československý.

Podobných případů jako jste prožil Vy, se na území naší republiky vyskytlo nespočetné množství. Váš článek vzbuzuje důvěryhodný dojem. Může být i pravdou, že ten jeden sedlák byl nejzauzvější komunistou, ale vrátím-li se ve vzpomínkách do mého rodného kraje mladoboleslavského, kde jsem prožil téměř první polovinu svého

života jsem se setkal jen s ojedinělými případy. Žil jsem téměř neustále na vesnici. Můj poměr k ostatním vesničanům byl téměř vždy vřelý. Byl jsem totiž mlynářem a do našeho mlýna jezdili sedláci asi ze 36 vesnic. Většinu lidí jsem znal velmi dobře. Jistě se někde sem-tam vyskytl zemědělec, který si nechal zaplatit za své zboží přemrštěnou cenu. Těch našich mleců byly stovky a stovky. Přijížděli k nám s důvěrou semlít pšenici, žito i vyměnit ječmen za kroupy, šrotovat a provádět jiné transakce. Samozřejmě, že prodávali obilí, kterého jsme vykupovali každým rokem více než 100 vagonů.

Za tu celou dlouhou válečnou dobu jsme sloužili širokému kraji na nejsolidnější základě. Solidnost byla oboustranná. Žádný sedlák, který k nám přijížděl nikdy nepožadoval za svoje obilí vyšší cenu než zaokrouhlenou cenu úřední. Tato selská solidnost nám umožňovala nákup potřebného obilí v hojné míře. Levně jsme nakupovali obilí a levně jsme prodávali mouku. Za kilo mouky jsme požadovali 5,- korun, což bylo jenom nepatrné zvýšení nad úřední cenu. Naše pšeničná mouka, tímže v okolí mlýna rostla pšenice nejlepší světové kvality, byla až 86 kilohektolitrové váhy, což byl světový rekord.

Pane Out, čest našim sedlákům! Nezištně pomáhali sytit hladové. Ze všeho toho množství pilných sedláků mluvilo se o jednom, který podlehl komunistickým sklonům.

Pane Out, nechci tvrdit, že ta Vaše příhoda není pravdivá. Nechce se mi však věřit, že by Vašeho přítele-brášku některý sedlák přijal na práci a nechtěl mu zaplatit. To se mi vůbec nezdá. Za další: V českých zemích odsunutí Němci i němečtí vojáci dle potřeby byli nasazováni k sedlákům za předem stanovenou mzdu a tu musel každý dostat. Němci byli poraženi, byli zkruseni - i ta jejich hrdá armáda. Byl smutný pohled na nekonečné řady tohoto zlomeného národa, které zaplňovaly mnohé silnice v měsíci květnu, tehdy neobyčejně horkého.

Pane Out, vzpomněl jste také jednoho případu, jak ruští vojáci nuceně si vyměňovali boty s ustupujícími Němci. Značná část těchto utrmácených bývalých 'nadlidí' byla však bosa. Když šli po státní silnici Mladá Boleslav-Praha, ve vesnici Bezděčíně tomuto transportu přihlížel ušlechtilý selský synek, Václav Miler. Svoje nové boty rychle vyzul a obdaroval jimi jednoho z těch nešťastníků, kteří byli bosí. Dostalo se mu strašné odměny. Jeden z ruských důstojníků, kteří vedli a hlídali tyto transporty, tohoto milého selského synka - Václava Milera zastřelil. Byl jediným synem, mohl být nadějným hospodářem na pěkném statku, který musel opustit - truchlící sestru, rodiče i svoji nevěstu. Tento případ vzrušil celý kraj, ale dovolání se spravedlnosti neexistovalo.

Kdo zaplatí dluh našemu národu, který byl již dávno splatný? Pravděpodobně se toho národ nikdy nedočká, neboť ti 'sametoví' mluví jazyky rozeklanými. Laskavý čtenář jistě moje slova pochopí a přijme je bez zaujetí.

Váš redaktor

M. P. -RFE/m.

Nebude to lehké obalamutit národ

V Polsku vznikla (přejmenováním ze sjednocené dělnické - tedy komunistické) nová Sociálně-demokratická strana. V jejím čele stojí pětatřicetiletý Alexandr Kwaśniewski, považovaný většinou západních tiskových agentur za prozíravého, inteligentního politika nové generace. Kwaśniewski na závěr sjezdu vyslovil politování nad tím, že se jeho delegáty nepodařilo sjednotit: odcházíme ze sálu rozdělení a to je škoda.

Tři čtvrtiny komunistických poslanců zastoupených v Sejmu se odmítly do nové strany přihlásit. Do nové strany rovněž nevstoupil prezident Jaruzelski; dal svým mluvčím vyřídit, že chce stát jako první muž ve státě nad stranami a že jeho levicové přesvědčení je v zemi dobře známé.

Na zakládajícím sjezdu nové Sociálně-demokratické strany a likvidačním, XI. sjezdu komunistů vznikla ještě další strana. Sociálně-demokratické unie, vedená bývalým gdaňským městským tajemníkem komunistické strany Fišbachem. Ten se svými stoupenci se rozešel s marxisticko-leninským učením radikálně: jeho vzorem jsou západoevropské sociálně-demokratické strany. Fišbach se vzdal i podílu na majetku zlikvidované komunistické strany. Jeho stoupenci se budou scházet v soukromých bytech a vydají prý brzy oběžník, ve kterém upřesní cíle nové strany.

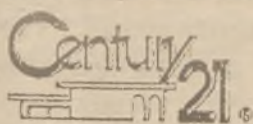
Zbylí soudruzi se s rozpadem strany nechtěli smířit. Odmítali vstoupit do nových stran a uvažují o tom, zda by se neměla vytvořit nová, zreformovaná komunistická strana hodná toho jména; tedy taková, která by se stále navzdory čtyř desetiletím neúspěchů, hlásila k reálnému socialismu.

Členská základna dosavadní komunistické strany se ještě nevzpamatovala z volební porážky v loňském roce a z otřesů, kterým procházejí i ostatní komunistické strany v bývalém sovětském bloku.

Zda půjde vůbec do voleb a koho bude potom volit je víc než oprávněná otázka. V dané chvíli je netečná a politicky vysílená.

Polští komunisté tedy vykročili podobným směrem jako komunisté maďarští; přejmenovali se, zvolili nová vedení a hlásí se k tržnímu hospodářství a občanským svobodám. Rozešli se také s fikcí, že byli vedoucí silou ve společnosti. Tato je už nechtěla, měla jich už dost (což je mimochodem jedno z hesel pražského podzimu) a zkoušejí novou cestu. K tomu ale nestačí pouze nový název. Je nutné, aby se vedení nových stran rozešla i vnitřně s Leninovým učením. A o tom mohou voliče přesvědčit až po delším čase; nedůvěra, která zůstává, je oprávněná.

K vládě Tadeuše Mazowieckého zatím není beztak žádné alternativy. Polský ministerský předseda navštívil Evropský parlament ve Strasburku, kde Varšava formálně požádala o řádné členství v Evropské radě. Mazowiecki pronesl i závažný projev a necelou hodinu odpovídal na otázky novinářů. Polský premiér je přesvědčen, že nadešla doba, kdy je třeba založit celoevropskou konfederaci. Jejimi členy by měly být všechny evropské země, které se zúčastnily Helsinské konference. Kromě toho by Evropská rada měla připravit novou schůzku všech 35 zemí, které podepsaly závěrečný Helsinský dokument. Nové plénum 35 zemí by mělo prodiskutovat změny v Evropě a vyvodit z nich závěry. Pokud jde o polskou budoucnost, zemi čeká jako nejzávažnější úkol boj s inflací. To už Mazowiecki řekl na tiskové konferenci. V Polsku musí vzniknout moderní tržní hospodářství; pro soukromé podnikání se vytváří příslušné zákonodárství. Stát bude ale i v budoucnosti čas od času zasahovat. Je to nutné, aby zůstala zaručena sociální rovnost. Polsko, konstatoval ministerský předseda Mazowiecki, potřebuje být politicky stabilním; jen tak se vytvoří podmínky pro zahraniční investory.

RBI, INC.
9025 West Cermak Road
North Riverside, Illinois 60546
Business (708) 442-0444
Residence (708) 579-0545
Pager 817-0782

**MILLIE
KOLESKE**

mluvíme česky

6526 W. 41st St., Stickney,
3417 S. 57th Ave., Cicero,

2638 S. Euclid, Berwyn

1135 Cleveland, LaGrange Park.

Jed'te okolo se podívat anebo zavolejte o další informaci.

ANITA MACHEK, Broker associate
Realty World Jeff Jensen

Chcete koupit nebo prodat dům, tříflát, kondo, apartment budovu nebo commercial property? O pomoc v real estate otázkách s důvěrou volejte Office (708) 579-9800, Home (708) 485-3522.

LaGrange Park - 2 flat + in-law, v pěkné čtvrti, vysoký příjem. Volejte Anitu.

Překládám do angličtiny legální doklady školní a osobní notářsky ověřené.

O. KOVAR

Pište na adresu:
P. O. Box 313
Riverside, IL 60546
nebo volejte:
(708) 442-7115

(312) 484-1118

marina's

BEAUTY SALON

Home of the finest permanent waving

Visit Marina's new salon — formerly at 26th St. & Hamlin,

now at

6234 W. Cermak Rd., Berwyn, IL

**Kde možno koupit
HLASATEL:**

- Austin a Čermák Rd. Cicero — stánek
- Miloš Pancner 6038 W. Čermák Rd., Cicero
- Prague Sausage 6312 W. Čermák Rd., Berwyn Pouze nedělní
- Redakce Hlasatele 6426 W. Čermák Rd., Berwyn
- Fred Pancner 6514 W. Čermák Rd., Berwyn
- Hon Oak Park & Čermák Rd. Berwyn — stánek
- 26th & Ridgeland Berwyn, stánek — nedělní
- Čermák Rd. & Ridgeland Berwyn, stánek — nedělní
- Čermák Rd. & East Ave. Berwyn — stánek
- V New Yorku: Candy Store 1437 - 1st Ave., New York, NY
- Optimo — 150 East End Ave. New York City, NY
- Americké velvyslanectví v Praze

MIKI SPIGL

Cermak Road Realty
6226 záp. Čermák tř.
Berwyn, Ill.
č. tel. : 484-4800

PRODÁ SE

**RODINNÝ DOMEK
VE WESTCHESTERU**
profesionálně stavěný, velký pozemek. Moderní kabinety v kuchyni, 2 velké ložnice, koupelna s keramickými dlaždicemi, jídelna, přírodní krb, hotový basement s barem, patlo - velmi čistý! Nízké daně.
\$ 149.900,-

JIŽNÍ BERWYN

Novější dům pro 2 rodiny - 3 BD + 1.
Příjem 1.050,- dolarů za
\$ 149.900,-

Hodláte-li strávit svou dovolenou na Floridě, navštivte resort **VERSAILLES COURTS**, apartments s kompletně zařízenými kuchyněmi. Měsíčně-týdne, s plnou obsluhou, v letní sezóně od \$185 týdně. Nacházíme se mezi Clearwater a St. Petersburg, jen 15 minut od Gulf of Mexico. Pište nebo volejte o rezervaci.

LE VERSAILLES COURTS

10464-106th Avenue North
LARGO, FLORIDA 34643
(813) 391-6045

O vaše plné pohodlí se postará krajan M. Kavka s chotí Yvonne

Nová kniha

Právě vyšla kniha Petra Romana "Vlečen pod šibenici". Autor odsouzený k trestu smrti, očitý svědek, poutavě a s napětím vypráví o období stalinismu v naší vlasti. Kniha by měla být v každé rodině a měli by ji číst příslušníci všech generací. Cena 20 dolarů plus 2 dolary poštovné a expedice. Objednávky: Editions VERITAS, C. P. 2130, Ste-Julie, Qué. Canada J0L 2C0.

**Czech books
World - wide**

NA HŘEBENKÁCH 65, 150 00 PRAHA 5, CZECHOSLOVAKIA
Pocházíte z Čech, Moravy nebo Slezka? Mluvíte doma česky? Myslíte si, že i ve věku počítačů má krásná kniha právo na existenci? Zajímáte se o historii, umění, přírodu? Dnešní Československo se vrací do Evropy a česká kniha si razí cestu do světa. Zasiláme nejkrásnější české knihy do pěti kontinentů. Napíšte si o naší nabídce. Výhodné bonusy - prakticky každá čtvrtá kniha zdarma!

Adresa:

CBW (Czech Books World-wide)

NA HŘEBENKÁCH 65

150 00 PRAHA 5, CZECHOSLOVAKIA

Nino hledá seznámení s dívkou, rodinný život a přátelství.
Tel. 348-3795

PRODÁM

nábytek z 3-ložnicového domu, levně: sedací souprava - 4 ks a 1 kus rozkládací na spaní, skřínky; jídelní stůl a 6 křesel, válečky, lampy, microtrouba, TV 19" a další.

Volejte po 6. hod.
(708) 279-0109

FOR SALE

Furniture from 3 bdrm. house, reasonable: corner set - 4 pcs plus 1 queen sleeper, cabinets; dining rm. table w. 6 chairs; couches, lamps, microwave oven, 19" TV, etc.

Call after 6 PM:
(708) 279-0109

HELP WANTED

CIVIL SERVICE, STATE, AND FEDERAL Jobs \$13,000 - \$44,900 now hiring. Your area for list and application. Call job CNTR 1-619-565-1630 ext. J 329 24hrs.

Immediate Openings

Active Fabricators, a leading Willowbrook manufacturer, has immediate openings for qualified individuals for the following positions:

MACHINE OPERATORS

(1st and 2nd Shifts)

Experience is helpful, but company is willing to train. These are full time positions. For immediate consideration, call (708)986-5241 between 9:00AM and 5:00PM, Monday thru Friday. English speaking skills are important to this position:

ACTIVE FABRICATORS

7850 Quincy

Willowbrook, IL.

EOE

Banking Teller

Part - time

Czech - English speaking preferred. Little Village area. Call Theresa Medo: 1-312-521-3270

HELP WANTED

CHILD CARE

Mature, full time. Live in or out.
Housekeeper, cook, Nanny,
free some weekends.
Speak English. Experience preferred.
CALL 246-0705

Large Spring Manufacturer has

immediate openings in the

following departments:

Automatic Set-up men

Torsion Set-up men

Tool and Die Makers

General Laborers

Minimum five years for all set-up men. Excellent benefit package and competitive wages. Must speak FLUENT English.

Please contact

American Spring and Wire

816 N. Spaulding Ave.

Chicago, IL 60651

(312) 826-0800

Cheryl Robbins, Employee

RElations

Jára Kohout

Happy End

Dokončení serie o tetičce, dopisech a poštovní censure.

Dopisování s tetičkou skončilo.

Synovec z Ameriky poslal prachy a tetka se strejdu letěli na 14 dní do New Yorku úplně hladce, bez čekání, bez vyšetřování, takřka zázračně. Rozhodně nevěřili, že se toho dočkají. Na obou hranicích nebylo žádné proclívání. Jen samá uctivost a humor. Přiletěli československými linkami a letadlo bylo plné krajanů.

Bylo sovětské - "Iljušin". Na té cestě lítá 10 let a docela spolehlivě. Jídlo a pití bylo úplně přizpůsobené americkým poměrům. V letadle to s námi chvílkama houpalo. Bylo to lepší, než když s námi houpali soudruzi. Najednou bylo slyšet velkou ránu a po té hlas pilota - česky: "Praskla pneumatika! Zastavím na chvíli! Musím vyměnit kolo!" Všichni se smáli. Letušky zadarmo rozdávali pilsenské pivo. A tak se stalo, že někdo byl naložený dárkama, někdo byl jen naložený.

Na Kennedyho letišti bylo dojemné vítání, ba možno říci vodojemné. Po čtyřiceti dvou letech se sešel synovec se slavnou dopisovatelkou, která hrdině proklíčovala dobu poroby s psaníčkama, které prošly hustou sítí zlých poštovních censorů. Jedna z prvních otázek synovce byla: "Co se stalo s tím censurem u vás na poště?" "Celkem se má dobře, ten uličník". Tetička se zasmála. "Dozvěděla jsem se minulý týden, že se jmenuje Koště. Čeněk Koště a byl na poště pánem třicet let. Zametával s dopisama, podle toho, jak byl naložený. Stávalo se, že někdo místo psaní dostal dva pásky. Na jednom pásku bylo: "Drahý Karle" a na druhém pásku stálo: "Zdraví tě Milena"! Potom tam v obálce byla žlutá cedulka na které bylo razítko: "Střed dopisu zadrženo na poště". Často k adresátu došla prázdná obálka a v ní byla poznámka: Celý dopis byl zadrženo. Byl dlouhý. Pište krátká psaní! Nejsou lidi! Máme málo censorů". Ted' tedy chápeš Vlád'o, že to byla moje snaha obelstít Koště a naznačit ti v ohlavení jaká zrovna je u nás situace. To víš, my jsme žili v otroctví a otroci si nemohou ledacos dovolit. Ta prokletá strana si myslela, že lidi jsou její majetek. Ráda bych ti psala pravdu, ale nemohla jsem. Jen samé podobnosti uhýbání, nesrozumitelnosti k vůli censure. Sem tam pravdu, jen o počasí. Za pobytu v Americe se strejda musel vyznamenat. Tázal se synovce, jak on se učil anglicky: Poučil ho: "Chodil jsem do Berlitzovy školy řečí a tam nám radili, že docílíme správnou výslovnost, když si dáme do pusy pod jazyk kamének. Strýček to zkusil a rozbil nám okno".

M. - rfe/m.

V západoněmeckém Norimberku se koná každoročně Mezinárodní veletrh hraček; v posledních letech navíc rozšířený o polotovary pro modeláře a všemožné jiné potřeby k desítkám různých ne vždy potřebných, jak se říká 'koníčků' a to jak pro mladé, tak i pro ty odrostlejší všech věkových generací. Je to největší vzorkový veletrh svého druhu na světě. Les stožárů se státními prapory vlajícími před hlavním vchodem je vizuálním důkazem celosvětové účasti: od hračkářských velmocí jako je Itálie, Japonsko, Spojené státy, Honkong ale i lidová Čína až po Československo a pochopitelně i pořádající Spolkovou republiku Německo. Byli v Norimberku i výrobci ze zemí, o kterých toho většinou víme poměrně málo, natož pak že vyvážejí do světa hračky.

Nebylo to poprvé, co jsem byl v Norimberku na této nevšední podívané. Přesto je to vždy jakýsi výlet do říše pohádek, vzpomínka na mládí, kdy si každý jeden z nás hrával s podobnými věcmi, i když jistě ne tak dokonalými, jako se nabízí dnešním chlapcům a děvčatům. K tomu je však třeba dodat, že mnohé z těchto tak zvaných hraček je natolik náročných, že i pro děti školou povinné jsou pravým hlavolamem; ty jsou pak vyloženy pro dospělé a to nejen svou komplikovaností, ale i svou vysokou cenou.

První výstavní haly jsou ale přece jen pro děti. I když se emancipace žen v různých oborech ještě neuskutečnila, tak pokud jde o holčičky, ty to v Norimberku vyhrály na celé čáře. Panenky z látek, ze dřeva nebo z umělé hmoty, panenky, které umí mluvit, chodit a některé dokonce i plavat, všech barev a velikostí, panenky tuctových tváří a oblečení, ale i zcela individuálních obličejů a v modelovém oblečení, panenky zcela moderního pojetí, či kopie takových, se kterými si kdysi hrávaly naše babičky, stovky a tisíce panenek, až vám z toho přechází zrak. A k tomu navíc - že jsem ani nechtěl věřit, kolekce jednotlivých továrnicků specializovaných například jen na výrobu punčošek, jiný zase vyrábí jen botičky či kabelky, další jen spodní prádlo, a o ostatním oblečení pro panenky ani nemluví. Nepřekvapilo by mne, kdyby se co nevidět do této branže pustil i Dior, Yves Saint Laurent, La Coste a podobní mistři křeččovského řemesla. - Panenky pak potřebují kočárky, postýlky, pokojíčky, bazény, houpačky a i řadu jiných věcí: mají je mít - a v Norimberku také jsou.

Ne jinak, i když ne v takové míře je tomu i s plyšovými zvířátky od miniaturní až po životní velikost; do té druhé kategorie patří i skoro dvoumetrová elegantní gorila 'Kongi'; co na tom, že je bílá jako polární medvěd.

Již v r. 1986 bylo možno pozorovat odklon od umělých hmot, v dalším roce se návrat ke dřevu ještě zdůraznil. Autíčka, vláčky, vozíčky a stavebnice pomalované křiklavými barvami a nebo jen z přírodního dřeva, jsou v módě. V tomto oboru jsem byl radostně překvapen dvěma podnikateli. Ten první vyrábí stylizované siluety stromů a přesně kopie jejich listů, obojí pak z originálního dřeva toho kterého stromu. Druhá pozoruhodnost pak byly přesné modely sportovních aut, veliké asi půl metru a vysoustruhované ze vzácného dřeva: značky Jaguár, Alfa Romeo, Ferrari a jiné.

Přesto že v době výstav bývá již obleva, teploměr se často šplhá již nad nulu a všichni, kromě milovníků zimních sportů se už těší na jaro, ve dvou norimberských výstavních halách bývají stále ještě vánoce. Jsou zde tisíce ozdob na vánoční stromečky, dárkové papíry, škatulky, svíčky, lamety, prskavky, zvonečky, jesličky a stuhy.

Počítačová, nebo chcete-li komputrová zábavná elektrotechnika je na norimberském hračkářském veletrhu zastoupena jen okrajově a hovořit o ní nestojí ani za to. Naproti tomu podívanou samo o sobě jsou elektrické vláčky.

Na závěr se musím ještě zmínit o hrách. Je jich tisíce, ale nakonec jsou to jen dva druhy, i když v různých obměnách. Ty první jsou hry karetní, druhé pak v kostky, ve kterých je v posledních několika desetiletích stálým favoritem nestárnoucí 'Člověče nezlob se'.

PRAHA - Česká federativní republika

Do pohybu se dostala problematika bezpečnosti občanů. Nakoukl ji v poslední době několikrát prezident republiky. A protože se kritika týkala především českých zemí a zcela konkrétně Prahy, ozvala se v té věci i Česká národní rada a předseda české vlády. Po zasedání bezpečnostní komise místopředsedkyně České národní rady Jaroslava Moserová shledala situaci podobně jako většina občanů: nikde žádné poli-

cisty nevidí; jsou neviditelní, chovají se jako mrtvý brouk. Český premiér Petr Pithart se pokusil tu neviditelnost zrušit svoláním aktivu zástupců Veřejné bezpečnosti z Čech, Moravy a Slezska a oznámil, že se vyřeší kompetenční nejasnosti kolem různých bezpečnostních složek a že česká vláda za svou policií stojí. V Praze se vytvořil -pod názvem Centrum- speciální tým kriminalistů, kteří si vzali za úkol zabránit vzrůstu trestné činnosti v hlavním městě státu.

Rychle nabyt, rychle pozbyl

Na větším statku vládla již třetí generace, a Josef Linhart byl posledním na tomto majetku. Měl dvě dcery a syna. Po první světové válce, po kolkování peněz, zbylo lidem hodně, aby mohli své usedlosti rozšířit a zvelebit. Také i Linhart koupil neobdělané pole a to zúrodnil. Dřel se jako pravý sedlák, který chce být první v obci majetníkem, a pak má tři děti, dvě dcery a syna. Tomu bylo 17 let. V obci byl vážený, kdo by mu také to dření záviděl. Do hospody ani nechodil, nezbyl mu na to čas. A tak se občas přišel podívat a zeptat sám pan starosta obce, jak se vede. Když starý Linhart ve svých 60-ti letech začal churavět, zprvu si z toho moc nedělal, byl na sebe jako ras, ale nemoc hlodala a tak zašel do města, ženě nic neřekl a u notáře udělal poslední vůli. Jeho rodiče také zemřeli v jeho letech, co kdyby i on byl po nich. Peníze na tři knížky odkázal synovi, bylo na nich po sto tisících a les na Hájence také jemu. Obou dcerám usedlost a stáje kolem budovy, nějaké peníze a koně. Doma byl klidný, má všechno v pořádku. Děti budou po něm pracovité a šetrné. I na ženu nezapomněl - odkázal jí něco z majetku. Syn až dospěje plnoletosti, -dříve to bylo v jednadvaceti letech-, bude mít majetek, se kterým si bude hospodařit sám.

Jeho nemoc byla zákeřná a po ne dlouhé době zemřel. Jeho žena po jeho smrti byla volána k notáři, kde jí bylo hlášeno celé dědictví, komu co připadne. Zavolala si pana starostu, aby byl synovi poručníkem, což on také udělal. A Joža, jak mu říkali, musel se vším na pana starostu. Jeho sestry nestačily tolik polí zvládnout, tak jich dost pustily. Nadešel čas, kdy Joža dovršil plnoletosti, a jak to tehdy bylo, dostavil se tam pan starosta a před všemi svědky mu záložní knížky které byly na heslo a z kterých nikdo nemohl nic vybrat, odevzdal. Heslo věděl jen pan starosta a spisy. Joža se zprvu ulekl co bude dělat s tolika penězi, ale jeho sestry, které byly starší, mu radily. Pak odešel na vojnu a v té době mu zemřela matka na tuberkulózu, ve věku 55 let. Na všechnen majetek zůstali jen oni tři. Po skončení vojny se vrátil na statek, že bude se sestrami hospodařit, ale nestalo se tak. Kamarádi ho zlákali ku hrám, vracel se domů z města, kdy chtěl a tím své sestry pobuřoval. Radili mu: 'ožeň se a budeme všechny zde hospodařit'. "Taky si to myslím, kamarádi jsou už dávno ženatí, jen najít tu pravou". Pak odejel na kole do města a tam se potkal s kamarádem. "Co děláš Václave, máš už po vojně, a kde jsi sloužil?" "Já byl u dragounů v Terezíně, byl jsem desátníkem a pak četařem. Chtěli abych tam zůstal dál ale rodiče jsou staří a mám 5 sester které by tu práci nezastaly, jako v obchodě, na polích a tak jsem se toho ujal já." "A co ty, jsi ženatý, neb už nějakou máš?" "Právě že ne, hledám, a ty Václave? Máš sestru tu nejstarší, chtěla by mně?" "Jo, to nevím, ještě nikoho nemá. To by si s ní musel nejdříve promluvit. V tom radit nebudu, ona o mužské nemá zájem. Ty jseš hezký, bohatý chlap, tak to zkus". "Rád bych přišel k vám, třeba ještě dnes, jsem tu na kole". "Tak tě tedy čekáme, já je doma na to připravím".

Přišel po sedmé hodině večer. Já a má nejmladší sestra jsme chodili ještě do školy. Má nejstarší sestra byla velmi hezká a tak milý Joža hned usoudil, že by se k sobě hodili. Nač otálet - a za krátko byla svatba. Půjde na statek hospodařit. Na statek nešel ale zůstal u nás, pevnou vůli neměl. Odcházel tam, kde na něho čekali hráči, profesionálové, věděli že má hodně peněz a ty oni potřebovali.

Po čase se jim narodila dcerka a sestra myslela, že ho to dítě udrží doma. Ale marná byla prosba jeho ženy, odbyl jí slovy a odešel, aby se vrátil třeba za tři dny. Po dvanácti měsících jejich dcerka zemřela na zápal plic. Zdálo se, že ho to zničilo, neměl doma už žádné stání. Byl více ve městě nežli na statku.

Často jsem ho potkávala, když jsem šla objednávat zboží. Chtěl se mnou navazovat řeči ale o ty jsem já nestála. Provádala jsem se a po mém odchodu z domu na něho jsem si ani nevzpomenula. Měli jsme svůj obchod, domů jsem jezdila málo a když, tak jen na pár hodin. Také jsem se neptala zda-li se už rozvedli aneb ne.

Když naše matka zemřela -bylo to v lednu- jela jsem domů a sestra mi ukazuje listinu, že je rozvedli z úřední moci, po třiceti letech. Myslím si: "To snad není ani možné, po tolika letech, vždyť to už měli udělat dávno a ne po tolika letech".

Ale čas se nezastaví, já jsem pracovala jako vedoucí obchodu, měla jsem dvě děti. Jednou, když jsem přišla domů, našla jsem telegram, abych se dostavila do nemocnice na onkologii; za kým, nebylo psáno. Možná že si to ta osoba nepřála v domnění, že bych nepřišla. Když jsem přišla do nemocnice, hlavní sestra mi říká: "Jsem ráda že jste tu, čeká na vás, pojd'te". Ptám se jí: "A kdo?" Vyslovuje jeho jméno. Je to možné, neslyšela jsem o něm více než 30 let. Otevřela mi dveře, oči měl vzhůru. Vzpomínal celý svůj život který byl už u konce. Byl po operaci plic, těžko mluvil a tak jsem se na nic neptala. Pak přišla sestra a návštěvu jsem musela ukončit. Ještě té noci vydechl. Jeho sestry mi oznámily datum pohřbu abych přišla.

K. K. -rfe/m.

Ekonomická a politická reforma se vzájemně podmiňují. Ekonomická reforma bez reformy politické je předem odsouzena k nezdaru. Ale platí to i naopak: Politická reforma bez odpovídající reformy ekonomické také k cíli nevede.

Vláda národního porozumění se v současné době těžce potýká s touto druhou stránkou zdánlivě tak prosté pravdy. Zavedení bezvízového turistického styku s Rakouskem a radikální zjednodušení vízových procedur pro ostatní západní cizince spadá beze sporu do oblasti politických reforem. Otevření Československa světu zahrnovalo také změnu kursu koruny k západním měnám, konkrétně značné přiblížení kursu směnného ke kursu tržnímu. V tomto případě se jednalo o reformní krok, který v sobě zahrnoval jak politickou tak i ekonomickou stránku.

Protože však tržní kurs koruny z mnoha důvodů neodpovídá poměru kupní síly koruny vůči západním měnám, znamenala změna kursu vznik nákupního turismu. Vyprázdněné obchody, zejména v pohraničních oblastech, se staly důkazem, že morální apely na adresu západních turistů se minuly účinkem. A nemohlo tomu ani být jinak. Morální apely totiž nemají v ekonomice co dělat. Kdyby měly nějaký význam, nemohl by například komunistický režim nikdy ztroskotat. Ten přece v morálních apelech překonával dnes a denně sám sebe. V ekonomice platí pouze a jedině reálné podmínky - a ty vytvořily pro západní turisty z Československa nákupní ráj.

Kde se tedy stala chyba? Myslím, že právě v nevyváženosti politické a ekonomické části reformy. Politická vůle otevřít se světu nebyla vyvážena stejně silnou vůlí provést zároveň nezbytné reformy ekonomické, konkrétně odbourání cenových dotací. Samozřejmě, že náhlé a úplné odbourání těchto dotací by znamenalo prudký růst celé řady cen a pravděpodobně by roztočilo inflační spirálu. Kromě toho by se jednalo o radikální reformu jen v jedné části ekonomiky - a taková nevyváženost by přinesla stejné problémy, jako nevyváženost politických a ekonomických reforem.

Stále více se ukazuje, že reformy je sice možno rozložit na jednotlivé kroky a tak se vyhnout velkému šoku, ale že tyto kroky musí vždy přinést citelný posun ve všech oblastech najednou. Uvolnit pokaždé jen jeden ventil nebo naopak utáhnout jen jeden šroub vede nutně k těžko zvladatelným poruchám. Bud' se celý nahromaděný tlak vyřítí tím jediným otevřeným ventilem nebo se celá zátěž soustředí na onen jediný utážený šroub.

Ríká se, že po bitvě je každý generálem. To je pravda - a proto by nemělo jít jen o následovnou kritiku bez východisek. Podstatou kritiky by vždycky mělo být poučení do budoucna. V tomto případě poučení, že každý reformní krok by měl vždycky zahrnovat celek a nikdy jen jeho jednotlivé části, a tento celek by se měl posunout o určité kritické minimum. Kritické minimum změn přitom začíná tam, kde končí schopnost systému změny absorbovat a bez účinku rozpustit.

Vrát' me se však k vykupování obchodů západními turisty. Vláda ted' musela zařadit zpátečku a zavést další vývozní zákazy a drakonická celní protipatření. Nepochybuji o tom, že se tím trefila do nálady občanů. V podstatě se však nejedná o nic nového. Vývozní zákazy a vysoká vývozní cla existují už velice, velice dlouho. Naposledy je shrnula - a rozšířila - vyhláška Ministerstva zahraničního obchodu z listopadu roku 1988. Ta vyjmenovala 45 druhů zboží, většinou široce definovaných, které se vůbec nesmějí vyvážet a 33 dalších druhů, které se mohou vyvážet jen na zvláštní povolení a po zaplacení obrovského cla. Nová vyhláška, platná od 5. března letošního roku vlastně jen převádí většinu z těchto 33 podmíněně povolených druhů zboží mezi těch původních 45 dokonale zakázaných. A u dalších výrobků zavádí nebo zvyšuje vývozní clo - až na 150 procent.

Skutečnost, že nová vyhláška o vývozu zboží z maloobchodu vystihuje lidové nálady, nemění nic na skutečnosti, že se jedná o defenzivní a skoro bych řekl poráženecké opatření. Možná, že zachrání část zboží v obchodech, ale zároveň vrátí Československou federativní republiku o kus cesty zpět k původní uzavřenosti. Ono je totiž celkem jedno, jakou konkrétní, administrativní formu uzavřenost má. Vývozní zákazy se v tomto směru vůbec neliší od dřívějšího uměle nízkého kursu západních měn, který byl - a na poněkud realističtější úrovni stále ještě je - vnucován turistům ze západu. Kromě toho skutečně účinné mohou být zákazy a cla jen při důsledné kontrole - a ta je těžko představitelná. Nekonečné fronty na hraničních přechodech by byly prvním výsledkem. A náklady na kontrolu, převyšující přínos vývozních zákazů, by byly výsledkem posledním.

Asi se však v dané chvíli skutečně nedalo nic jiného dělat - a toto zjištění je vůbec to nejsmutnější. Vláda volila ze dvou zel to menší, ale nic víc! Tento jednoznačný ústupek z dosažených pozic by měl být poučením, že reformní kroky je třeba co nedokonaleji koordinovat. Devalvace koruny v menším měřítku, doplněná částečným odbourá-

MILÍ ČTENÁŘI!

Stále se zvyšující náklady s vydáváním a expedováním Hlasatele nás nutí zvýšit o něco předplatné od 1. července 1990. Poštovné bylo zvýšeno o 25 procent, tiskárna je také dražší a všechny potřeby - nač se jen podíváme - jsou stále dražší. V bance máme schodek, ze kterého musíme platit úroky jako z dluhu a hodně vysoké. Pomozte nám, prosím, schodek vyrovnat.

Nové sazby předplatného jsou uvedeny na druhé stránce Hlasatele vlevo dole a budou platit od 1. července 1990.

Děkujeme vám

REDAKCE

MILÍ KANADSTÍ ČTENÁŘI!

Když platíte předplatné svým osobním šekem, dostaneme to přirozeně v kanadských dolarech a naše banka nám sráží značnou částku za výměnu, podle běžného kursu plus své výlohy. Například, podle dole otištěného vyúčtování z 8. června bylo z šeku na 55,- kanadských dolarů odečteno celkem \$ 9.3 a dostali jsme kredit pouze za 45.47 amer. dolarů. Prosíme, abyste platili pokud možno v amerických dolarech, máte-li možnost jít do banky nebo na poštu. Jinak bychom vám museli psát nebo prodloužit předplatné jen o tolik, na co kredit od naší banky stačí. Nechceme vám přidělat práci nebo starosti, ale je nutné, abyste byli informováni. Děkujeme vám

REDAKCE

BUKUREŠT - Rumunsko

Rumunsko a Vatikán obnovily v květnu diplomatické styky, přerušené před více než čtyřiceti lety. Končí tak jedna z neslavných kapitol komunistického režimu v Rumunsku, kapitola boje proti katolické církvi, která začala vypovězením papežského nuncia v roce 1946. O dva roky později komunisté zakázali katolickou církev byzantského ritu a násilně ji sloučili s rumunskou pravoslavnou církví. Konflikt s Vatikánem vyvrcholil v roce 1950, kdy byl z Rumunska vypovězen vatikánský chargé d'affaires. Podobně jako v Československu následovala léta pronásledování věřících a kléru. Za Ceausescu už katolická církev, k níž se hlásí přibližně deset procent obyvatelstva Rumunska, neměla řádnou hierarchii. Po svržení Ceausescovy diktatury byly vakantní biskupské stolce rychle obsazeny a církev byzantského ritu mohla obnovit činnost. O navrácení zabaveného církevního majetku se teprve bude jednat.

ZAJÍMAVOSTI...

Sovietsky lékařsky časopis *Medicinskaja gazeta* uverejnil štatistiku, z ktorej vyplýva, že každý piaty sovietsky občan trpí na obezitu - čiže pretučmelosť a každý druhý je jednoducho pritučný. Podľa časopisu je na príčine zlý spôsob stravovania a už je najvyšší čas informovať obyvateľstvo o správnom jedení. V samotnej Moskve má 40 percent ľudí problémy s nadváhou, ale je tam len jediné dietne stredisko.

Ale ani Rakúšania nie sú na tom lepšie: Sú sice stále vyšší, ale aj stále t'ažší - v priemere má Rakúšan 174 a pol centimetra a rakúska žena 163 a pol centimetra, ale takmer 2 a pol milióna občanov - mužov a žien - nad 20 rokov má nadváhu. Tí tučnejší sú predovšetkým z radov manuálnych pracovníkov, vzdelanejší vedia o dôsledkoch blahobytného jedenia bez miery a zakladajú si uzdu. Nie zlá myšlienka. -rfe/m. -

Rychle nabyl...

Jedna jeho sestra mu dávala do ztuhlé ruky kytičku z jeho zahrady. -Je to poslední pozdrav z tvé zahrady- a plače. "Neplačte, má po bolesti, smrt pro něho byla laskavá teta, která ho přišla vysvobodit. V nemocnici mi řekli, že by se byl dusil a takto to skončilo v deseti dnech".

Peníze jsou pro někoho i neštěstím když je neumí dobře využít. Jeho obě sestry zemřely také brzy a hospodářství vzalo družstvo. A tak Linhartova pole a usedlosti dávno nejsou. Jejich jména zapadla a dnes nikdo neví kdo tam žil, jen snad starší, kteří ještě žijí. Ti by mohli vyprávět tento pravdivý příběh, který by měl být pro mnohé poučením.

V. Šlechtová

ním cenových dotací by jistě byla vyváženějším přístupem. Ceny některých druhů zboží by sice stouply nejen pro západní turisty, ale i pro československé občany - odměnou by ovšem byly plnější regály a vláda by si ušetřila opatření, připomínající dřívější politiku ode zdi ke zdi.